

ความรุนแรงในครอบครัว

:

สถานะงานวิจัยและข้อเสนอ

เพื่อพัฒนาโครงสร้างระบบวิจัยในอนาคต

**Family Violence: State of the Art Review and Research Promoting
System in the Future**

เพ็ญจันทร์ ประดับมูข

นักศึกษาปริญญาเอก

มหาวิทยาลัยไฮฟา ประเทศอิสราเอล

เสนอต่อสถาบันวิจัยระบบสาธารณสุข มีนาคม 2546

แก้ไขตามความเห็นผู้ทรงคุณวุฒิ พฤษภาคม 2546

บทคัดย่อ

เรื่อง ความรุนแรงในครอบครัว สถานะของงานวิจัยและข้อเสนอเพื่อพัฒนาระบบวิจัยในอนาคต
โดย เพ็ญจันทร์ ประดับมุข
พศ. 2546
คำอ้างอิงสำคัญ ความรุนแรงในครอบครัว ทบทวนองค์ความรู้

เป็นรายงานการทบทวนองค์ความรู้เพื่อให้ได้กรอบเนื้อหาองค์ความรู้ด้านงานวิจัยเกี่ยวกับความรุนแรงในครอบครัวทั้งในประเทศและต่างประเทศ และข้อเสนอทิศทางการพัฒนาระบบวิจัยด้านความรุนแรงในครอบครัวสำหรับประเทศไทยในอนาคต เนื้อหาประกอบด้วยแนวคิดทฤษฎี สถานการณ์ปัญหาของต่างประเทศ เอเชีย และไทย พัฒนาการและสถานะของงานวิจัยและระเบียบวิธีวิจัยที่ผ่านมา จากการทบทวน พบว่า ปัญหาความรุนแรงในครอบครัวเป็นปัญหาร่วมของทุกสังคม มีงานวิจัยทุกสาขาวิชาเพิ่มมากขึ้นเป็นลำดับ แต่พบว่างานวิจัยที่ดำเนินการอยู่ยังแยกเป็นส่วนๆ ตามสาขาวิชา การสังเคราะห์ภาพรวมยังขาดแคลน ด้านระเบียบวิธีวิจัยยังมีปัญหาเรื่องค่านิยม ระบบฐานข้อมูลที่ยังกระจัดกระจาย ฐานข้อมูลที่ได้จากแต่ละแหล่งก็ยังมีปัญหาด้านความแม่นยำตรงของข้อมูล ในประเทศไทย ฐานข้อมูลที่ใช้อ้างอิง ยังแยกเป็นส่วนๆตามหน่วยงาน และเป็นตัวอย่างขนาดเล็กและเฉพาะกลุ่ม มีข้อเสนอต่อระบบการวิจัยสำหรับประเทศไทยในเรื่องความรุนแรงในครอบครัว ควรมีหน่วยวิจัยเฉพาะด้านความรุนแรงในครอบครัวทำหน้าที่หลักเพื่อการสร้างเคลื่อนไหวในเชิงนโยบายและกระตุ้นการตระหนักรู้กับสังคม พัฒนาตัวชี้วัดและฐานข้อมูลที่ชัดเจน เชื่อถือได้ เพื่อจะนำไปสู่การรู้ขนาดปัญหา ปัจจัยเงื่อนไข ผลกระทบของปัญหา และการติดตามแก้ไขปัญหายอย่างเป็นระบบ ในประเด็นปัญหาที่มีความสำคัญทั้งความรุนแรงที่กระทำต่อสตรี ความรุนแรงในคู่สามีภรรยา ความรุนแรงต่อเด็ก และความรุนแรงในกลุ่มวัยรุ่น

ABSTRACTS

FAMILY VIOLENCE: STATE OF THE ART REVIEW AND RESEARCH PROMOTING SYSTEM IN THE FUTURE

By Penchan Pradubmook

2003

Key words family violence, literature review

This paper reviews research on domestic violence internationally and nationally and suggests the direction of research promoting system in the future. The analysis of this literature considers historical context, methodology issues, concepts and theories related to domestic violence and situational reviews on wife abuse, dating violence and child abuse. As domestic violence is emerging as a significant social problem all over the world, there is a growing body of multidisciplinary research on domestic violence. However there are key issues of controversies in the study of domestic violence including definition, method of measuring and data sources. The review suggested to create the structure and the process of domestic violence research. It is suggested to develop a National Research Center that could collect, process and disseminate reliable information, which can support policy and practice efforts in the field. It will develop data from practice and return it to practice. The Center will cover several areas of study including violence against women and all forms of spousal violence; child abuse and neglect and dating violence.

ความรุนแรงในครอบครัว :

สถานะของงานวิจัยและข้อเสนอเพื่อพัฒนาระบบวิจัยในอนาคต

โดย เพ็ญจันทร์ ประดับมุข

1. บทนำ

โดยทั่วไป สังคมไทยมักมีภาพอุดมคติว่า เป็นสังคมที่สงบสุข ปลอดภัย แต่มีข้อเท็จจริงเชิงประจักษ์ ที่ไม่อาจปฏิเสธได้ว่า สังคมไทยมีแนวโน้มของความรุนแรง การประทุษร้ายกันและกันเพิ่มมากขึ้น และได้สั่นคลอนความเชื่อของภาพอุดมคติดังกล่าว ข้อมูลการบาดเจ็บ การตายจากการทำร้าย การฆ่า จากสำนักงานสถิติแห่งชาติ จากกรมตำรวจ จากกระทรวงยุติธรรม จากกระทรวงสาธารณสุข ให้ข้อมูลที่สอดคล้องกัน ที่สำคัญ บ้าน หน่วยพื้นฐานของสังคมควรเป็นที่ที่ปลอดภัยที่สุด งานวิจัยและข้อมูลสถิติต่างๆ ก็ให้ภาพที่น่าตระหนกอีกเช่นกันว่า เด็กถูกทอดทิ้ง ถูกทำร้ายในบ้านเพิ่มสูงขึ้น สถิติการฆ่ากันตาย โดยคนที่รู้จักกัน และโดยสามีภรรยา หรือคู่รัก งานวิจัยให้ภาพยืนยันว่า เด็ก และผู้หญิง ถูกทำร้ายในบ้าน หรือคนที่รู้จัก มากกว่าบนถนน นอกบ้าน หรือคนแปลกหน้า

ความรุนแรงในครอบครัวเป็นปัญหาร่วมของทุกสังคม ทุกเชื้อชาติ ทุกเศรษฐกิจ จนเป็นที่เห็นพ้องกันว่า บ้านเป็นสถาบันทางสังคมที่เป็นอันตรายมากที่สุด (Hampton, R.L et al, 1999) แต่ละปีมีผู้หญิงอย่างน้อยถึง 1.5 ล้านคนถูกข่มขืนหรือถูกทำร้ายทางร่างกายจากสามีหรือคู่รัก และในจำนวนนี้ มีผู้หญิงถึง 1 ใน 3 คนที่ถึงกับได้รับบาดเจ็บ คาดกันว่ามีผู้หญิงถึง 500,000 คนต่อปี ที่บาดเจ็บและต้องการการรักษาทางการแพทย์ (Tjaden and Thoennes 2000) และมีผู้หญิงถึง 324,000 คนต่อปีที่ได้ถูกทำร้ายในขณะที่ตั้งครรภ์ (Gazmararian, et al , 2000) มีเด็กเล็ก (อายุน้อยกว่า 5 ขวบ)ทั่วโลก ถึง 1 ต่อ 5,000-10,000 คน ที่เสียชีวิตจากการถูกทำร้ายทางร่างกายในขณะเดียวกันแต่ละปีมีเด็กเล็กถึง 1 ต่อ 1000 ถึง 1 ต่อ 180 คนที่มาใช้บริการทางการแพทย์ หรือบริการทางสวัสดิการสังคมอันเนื่องมาจากการถูกทำร้าย(WHO, 1997) ในขณะที่ประเทศไทยจากการทบทวนงานวิจัยหลายชิ้นให้ภาพที่ตรงกันว่า ผู้หญิงราว 1 ใน 3 ถูกทำร้ายจากสามี (เพ็ญจันทร์, 2543) ข้อมูลจากองค์กรพัฒนาเอกชนที่ทำงานด้านเด็กและสตรีชี้ว่า ผู้หญิงที่มาใช้บริการบ้านพักฉุกเฉิน เกือบร้อยละ 80 มาด้วยการถูกทำร้ายในครอบครัว ในจำนวนนี้ร้อยละ 52 ถูก

ทารุณเป็นประจำ(สถาบันวิจัยบทบาทหญิงชายเพื่อการพัฒนา, 2541) ข้อมูลจากองค์การที่มูลนิธิพิทักษ์สิทธิเด็ก ชี้ว่าเด็กที่ถูกทารุณมารับบริการเพิ่มขึ้นทุกปี ในปี 2544 ร้อยละ 39 ของเด็กที่ได้รับความช่วยเหลือเป็นเด็กที่ถูกข่มขืน ร้อยละ 31 เป็นเด็กที่ถูกทำร้ายในครอบครัว ในจำนวนที่เป็นเด็กหญิงทั้งหมด ร้อยละ 43 เป็นเด็กอายุต่ำกว่า 9 ขวบและพบว่า เกือบครึ่งของผู้ทำร้ายเด็กหญิงเป็นพ่อ พ่อเลี้ยง และญาติ (อ้างใน Achawanijakul, 2003)

ทั่วโลกต่างยอมรับกันแล้วว่าความรุนแรงในครอบครัว เป็นปัญหาสุขภาพ และปัญหาสังคม ผลกระทบของความรุนแรงในครอบครัว เชื่อมโยงสู่การก่อความรุนแรงต่อสังคม อย่างชัดเจน ทั้งนี้ แม้อาจมีเงื่อนไขอื่นๆทางสังคม เช่น ความยากจน การตกงาน การมีอาวุธ อิทธิพลสื่อ หรือ แรงสนับสนุนทางสังคมอื่นๆ แต่ข้อมูลก็ยังย้ำว่า ความรุนแรงในบ้าน เป็นปัจจัยหลักที่มีอิทธิพลต่อการก่อความรุนแรงในระดับบุคคล เด็กที่ถูกทำร้าย หรือ เห็นการใช้ความรุนแรงในบ้าน มีแนวโน้มของการยอมรับ และใช้ความรุนแรงกับบุคคลอื่นเมื่อโตขึ้น

ความรุนแรงในครอบครัว ส่งผลต่อสุขภาพ และระบบสาธารณสุขโดยตรง ทั้งการบาดเจ็บ การตาย ส่งผลกระทบยาวต่อสุขภาพกาย สุขภาพจิต พัฒนาการ และการปรับตัว รวมทั้งค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นทั้งในครอบครัวและระบบสาธารณสุข ผู้หญิงที่ถูกทารุณทางร่างกาย หรือทางเพศ ต้องการบริการสาธารณสุขมากกว่าผู้หญิงที่ไม่มีประวัติการถูกทารุณดังกล่าว ราว 2.5 เท่า (WHO,1997) ในประเทศอเมริกา คาดประมาณว่า ค่าใช้จ่ายในการดูแลรักษาผู้หญิงที่ถูกทำร้าย ประมาณ 1.8 พันล้านบาท (CDC,2003) สำหรับผลกระทบทางสังคมมีการพิจารณาในด้านการเพิ่มบรรยากาศของความกลัว ความไม่มั่นคงทางสังคม และการสูญเสียกำลังในการทำงานอันเนื่องมาจากการบาดเจ็บของผู้หญิง

ความรุนแรงในครอบครัวจึงถือเป็นวาระสำคัญของชาติทางนโยบายและการสร้างความเข้าใจโดยใช้ความรู้ ในประเทศอเมริกามีการผ่านกฎหมายที่ว่าด้วยการควบคุมอาชญากรรมความรุนแรงในปี 1994 กฎหมายนี้ส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงกระบวนการการสนับสนุนงบประมาณให้มามุ่งเน้นการอบรมบุคคลากรและการปฏิบัติการเพื่อจัดปัญหาความรุนแรงในครอบครัว นอกจากนั้นรัฐบาลยังกำหนดโครงการวิจัยใหญ่เรื่องความรุนแรงในสังคมอเมริกันให้อยู่ภายใต้การกำกับดูแลของคณะกรรมการระดับชาติ ที่สำคัญกำหนดเป้าหมายการศึกษาวิจัย"ไปให้ไกลเท่าที่ความรู้ของมนุษย์จะพาไปถึง" เพื่อค้นหาสาเหตุของความรุนแรง และหาวิธีป้องกันมิให้เกิดขึ้นในสังคมอเมริกัน (ชัยวัฒน์, 2543) เน้นเรื่องการแสวงหาความรู้จากหลายสาขา ทั้ง ชีววิทยา พฤติกรรมศาสตร์ สังคมศาสตร์ กฎหมาย สังคมสงเคราะห์ เป็นต้น มุ่งเน้นที่จะระบุกลุ่มเสี่ยงที่สำคัญ ซึ่งจำ

เป็นต้องม้งานวิจัยที่เข้มขันรอบด้านเกิดขึ้น มูลนิธิวิทยาศาสตร์แห่งชาติ จึงได้ ตั้ง National Consortium on Violence Research ขึ้นในปี 1996 หน่วยงานนี้มีบทบาทชัดที่จะเป็นตัวกลาง สร้างให้เกิดการทำงานแบบสหสาขาวิชา หลากหลายสถาบันการศึกษา และองค์กร เพื่อให้มุมมอง ข้อมูล ที่หลากหลายดังกล่าว เข้ามาร่วมกันกำหนดโจทย์การวิจัย และพัฒนาการวิจัยร่วมกัน เพื่อนำไปสู่การใช้ประโยชน์ทั้งด้านนโยบายและกฎหมาย (เพ็ญจันทร์, 2543)

สำหรับในประเทศไทย มีการประกาศเป็นนโยบายและมีหน่วยงานที่รับผิดชอบ และที่สำคัญได้มีการปรับปรุงกฎหมายที่เกี่ยวข้อง อย่างไรก็ตามเมื่อพิจารณาถึงระบบการสร้างความรู้ เพื่อใช้ในการช่วยในการตัดสินใจทางนโยบาย และดำเนินการในทุกระดับ พบว่าในสังคมไทยยังไม่ได้มีการศึกษาวิจัยเรื่องความรุนแรงในครอบครัวที่ครอบคลุมมิติต่างๆอย่างจริงจังรอบด้าน สาเหตุประการหนึ่งคือเรื่องความรุนแรงยังมีมายาคติที่ดูจะแยกปริณทณส่วนตัวออกจากเรื่องสาธารณะ (private and public spheres) (ชัยวัฒน์, 2543) สาเหตุประการที่สอง เป็นเรื่องกระบวนทัศน์ (paradigmatic gaps) ในแง่ข้อมูลกับระบบฐานข้อมูล และในด้านการนำความรู้ไปใช้ประโยชน์ ในการสนับสนุนองค์ความรู้เพื่อนำไปสู่การแก้ไขปัญหาเชิงระบบ สภาพทำนองนี้มีส่วนให้องค์ความรู้เกี่ยวกับความรุนแรงในสังคมไทย ยังเป็นภาพที่พรำมัว อยู่ในมุมมืด เต็มไปด้วยช่องว่าง

รายงานนี้ ต้องการให้ได้กรอบเนื้อหาองค์ความรู้ด้านระบบงานวิจัยเกี่ยวกับความรุนแรงในครอบครัว มีวัตถุประสงค์สำคัญ 2 ประการ ประการแรกต้องการนำเสนอกรอบโครงสร้างสถานะขององค์ความรู้ปัจจุบันเกี่ยวกับความรุนแรงในครอบครัว โดยการทบทวนองค์ความรู้สำคัญด้านการ ศึกษาวิจัยเกี่ยวกับความรุนแรงในครอบครัวของต่างประเทศและในประเทศ ในหัวข้อเรื่อง ขอบเขต และความหมาย ขนาดและความรุนแรงของปัญหาความรุนแรงต่อสตรีในครอบครัว ต่อเด็ก และในกลุ่มวัยรุ่นที่เป็นคู่รัก ทบทวนงานวิจัยที่ผ่านมาของต่างประเทศและในประเทศไทย ในด้านเนื้อหา รูปแบบงานวิจัย แนวคิด ระเบียบวิธีวิจัย ประการที่สอง ต้องการเสนอแนวทางการจัดโครงสร้างระบบวิจัยด้านความรุนแรงในครอบครัวสำหรับประเทศไทย โดยผู้เขียนเน้นการเสนอกลไกการสนับสนุนและสร้างงานวิจัย และการเสนอหัวข้อการวิจัยที่สำคัญ

2. สถานการณ์ทั่วไป

ความรุนแรงในครอบครัว เป็นปรากฏการณ์ทางสังคม (social phenomenon) ที่มีเงื่อนไขทางสังคมวัฒนธรรมเป็นปัจจัยกำหนด และหล่อเลี้ยงให้ปรากฏการณ์นี้ดำรงอยู่บนความสัมพันธ์ของมนุษย์ .ในครอบครัว และในสังคม ข้อมูลการทำทารุณเด็ก และผู้หญิง อันเกิดจากเงื่อนไขความเชื่อทางสังคมวัฒนธรรมปรากฏชัดในประวัติศาสตร์มีหลักฐานชัดเจนทั้งในสังคมตะวันตกและ

ตะวันออก เด็กและผู้หญิง ถือเป็นสมบัติของครอบครัว และถูกกำหนดบทบาทให้ไม่พูด ไม่แสดง อากา ร แม้จะไม่รู้ว่ามิได้ถูกส่งไปในจำนวนเท่าใดในอดีต แต่มีหลักฐานทางประวัติศาสตร์ชี้ให้ เราเห็นว่า การทำร้าย และฆ่าเด็กในสังคมอดีตได้รับการยอมรับ โดยให้เหตุผลว่า เด็กร้องมากเกินไป เด็กป่วย เด็กมีร่างกายที่ไม่สมบูรณ์ กลุ่มเป้าหมายของการถูกทำร้ายจากสังคมในอดีต คือ เด็ก ผู้หญิง ฝาแฝด และเด็กอันเกิดจากผู้หญิงที่ยังไม่ได้แต่งงาน (Gelles, 1999)

ในปัจจุบัน ปัญหาความรุนแรงในครอบครัวดำรงอยู่ทุกประเทศทั่วโลก แต่ขณะเดียวกันก็ถูกรับรู้ว่าเป็นปัญหาแตกต่างกันไป ยกตัวอย่างเช่น ในประเทศญี่ปุ่น ปัญหาความรุนแรงบนความสัมพันธ์ระหว่างหญิงชายแม้จะเกิดขึ้นแต่สังคมก็ไม่ได้ตระหนักว่าเป็นปัญหา กล่าวกันว่า ไม่มีคำศัพท์ใน ภาษาญี่ปุ่นที่วัดด้วยความรุนแรงในครอบครัวเลย(Yoshihama & Sorenson, 1994) และไม่มี การประนามการกระทำ ความรุนแรงอันเกิดจากความสัมพันธ์ระหว่างหญิงชาย ในประเทศไทยแม้จะมี ข้อมูลยืนยันทางวิชาการ หรือมีข้อมูลปรากฏตามหน้าหนังสือพิมพ์ หรือจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง แต่ข้อมูลดังกล่าวยังสะท้อนปัญหาต่ำกว่าความเป็นจริงมาก เพราะเรื่องราวความรุนแรงในครอบครัวยังคงถูกรับรู้ว่าเป็นเรื่องส่วนตัว เป็นเรื่องในบ้านที่น่าอับอาย ไม่ควรแพร่งพรายให้คนอื่นรู้ ผู้ที่ ตกเป็นเหยื่อของความรุนแรงในอีกนัยหนึ่งจึงมักถูกกระทำความรุนแรงซ้ำ

การทำร้ายภรรยาพบในอัตราที่สูงเกือบทุกสังคมทั่วโลก โดยไม่มีความแตกต่างกันระหว่างเชื้อชาติ หรือ ฐานะเศรษฐกิจมีงานการศึกษาข้ามวัฒนธรรมในสังคมชนบทหลายแห่ง พบว่า 85% ของ สังคมชนบทที่ศึกษา การตีภรรยาเป็น รูปแบบสามัญที่สุดของความรุนแรงในครอบครัวที่เกิดขึ้น (Levinson, 1989) งานการศึกษาเฉพาะในประเทศแถบยุโรป ในสังคมที่พัฒนาแล้วเปิดเผยเช่นกัน ว่า อัตราการทำร้ายภรรยาทางร่างกายมีในอัตราที่สูง (Dobash & Dobash, 1979) ในประเทศ อเมริกาข้อมูลปัจจุบันพบว่า มีผู้ชาย 1 คนในทุก 8 คนทำร้ายภรรยาในรอบปีที่ผ่านมา หรือจาก การประมวลผลทบทวนงานวิจัยหลายชิ้นในประเทศอเมริกา คาดประมาณว่า การทำร้ายภรรยามี ประมาณ 11-22 % ของคู่สมรส (Straus & Gelles, 1989)

สำหรับการทารุณเด็ก ข้อมูลจากระบบข้อมูลด้านการทารุณและการทอดทิ้งเด็กแห่งชาติใน ประเทศอเมริกา (NCANDS, 2000) คาดประมาณว่าปี 2000 มีเด็ก 879,000 คนถูกทำร้ายและ ถูกทอดทิ้ง ด้วยวิธีการในรูปแบบต่างๆ ในจำนวนนี้ 63 % เป็นการถูกทอดทิ้ง 19 % เป็นการถูก ทารุณทางร่างกาย 10 % เป็นการถูกทำร้ายทางเพศ และ 8% เป็นการถูกทำร้ายทางจิตใจ และมีการคาดประมาณอีกว่า เด็ก 1.71 คนใน 100,000 คน ตายจากการถูกทารุณ ข้อมูลจากแหล่ง เดียวกันยังพบอีกว่า 84% ของเด็กที่ถูกทำร้ายมาจากการกระทำของ พ่อแม่ สำหรับการทำร้ายใน

คู่สมรส พบว่าประมาณ 28 % คู่สมรสได้มีการกระทำความรุนแรงระหว่างกัน อย่างน้อย 1 ครั้งในช่วงการสมรส ประมาณ 16 % มีการกระทำความรุนแรงในช่วง 1 ปี และ 6% ที่มีประสบการณ์ได้รับ ความรุนแรงอย่างรุนแรง ในช่วงการสมรส (Strause & Gelles, 1986)นอกจากนั้น ยังมีงานการศึกษาวิจัยหลายชิ้นที่สะท้อนสาเหตุและผลกระทบของความรุนแรงในครอบครัว เช่น

- ความรุนแรงในบ้านเป็นสาเหตุสำคัญของการบาดเจ็บของผู้หญิงอายุระหว่าง 15-44 ปีมากกว่าอุบัติเหตุทางรถยนต์
- แต่ละปีจะมีเด็กหลายพันคนที่เห็นการทำร้ายกันในบ้าน พวกเขาจะมีปัญหาระยะยาวทั้งทางร่างกายและจิตใจรวมทั้งการดื่มและใช้สารเสพติด ที่สำคัญจะเป็นกลุ่มที่มีแนวโน้มของการตกเป็นผู้ถูกกระทำ หรือเป็นผู้กระทำความรุนแรงเมื่อโตขึ้นด้วย
- ผู้หญิงที่ถูกทำร้ายจะส่งผลต่อการตั้งครรภ์ และเด็กที่เกิดจะมีน้ำหนักต่ำกว่าเกณฑ์
- ทุกๆ15 นาทีจะมีผู้หญิงถูกทุบตีในบ้าน
- 63 % ของเด็กผู้ชายอายุระหว่าง 11-20 ปีที่ต้องคดีฆ่า มีสาเหตุจากฆ่าคนที่ทำร้ายแม่ของเขา
- 1 ใน 5 ของผู้หญิงที่ถูกทำร้ายโดยสามีหรืออดีตสามี รายงานว่ามักถูกทำร้ายซ้ำแล้วซ้ำอีกจากการถูกทำร้ายโดยสามีหรือคู่รัก
- 1ใน 4 ของผู้หญิงตั้งครรภ์มีประวัติได้รับความรุนแรงจากสามี
- แต่ละปีข้อมูลจากผู้ที่ทำร้ายในครอบครัวหรือคู่รัก พบว่าผู้หญิงจะตกเป็นเหยื่อมากกว่าชาย 10 เท่า
- การทำร้ายคู่สมรสเป็นสาเหตุการตาย 1 ใน 10 อันดับสูงสุดของหญิงวัย 15-44 ปี

3. สถานะของโครงสร้างความรู้ปัจจุบัน

ส่วนนี้ต้องการเสนอภาพเพื่อทำความเข้าใจต่อสถานะความรู้เกี่ยวกับความรุนแรงในครอบครัว ทั้งกรอบแนวคิดและ ทฤษฎีการทำความเข้าใจปัญหาความรุนแรงในครอบครัวของนักวิจัยในสาขาต่างๆ พัฒนาการงานวิจัยด้านความรุนแรง และสถานะด้านระเบียบวิธีวิจัย ของงานวิจัยที่ผ่านมา

3.1 แนวคิดเกี่ยวกับความรุนแรงในครอบครัว

ปัญหาความรุนแรงในครอบครัวประกอบขึ้นด้วยหลายเหตุปัจจัย(multifactors) ทั้งปัจจัยในระดับบุคคล ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล ครอบครัว และสังคม โดยสามารถแบ่งกรอบแนวคิดการวิเคราะห์เกี่ยวกับสาเหตุความรุนแรงในครอบครัวได้เป็น 3 แนวคิดคือ แนวคิดระดับบุคคล แนวคิดทางสังคมจิตวิทยา และ แนวคิดทางสังคมวัฒนธรรม (Gelles, 1999)

1. แนวคิดระดับบุคคล เน้นเงื่อนไขทางจิตวิทยา และให้ความสำคัญที่บุคคลลักษณะของผู้กระทำ ความรุนแรง หรือผู้ที่ได้รับความรุนแรง กรอบแนวคิดนี้รวมความถึงแนวคิดทฤษฎีที่ว่าด้วยบุคคลลักษณะที่เปราะบาง ความเจ็บป่วยทางจิต การใช้สารเสพติด การดื่มแอลกอฮอล์ และกระบวนการในระดับบุคคลที่ส่งผลต่อพฤติกรรมความรุนแรงในครอบครัว
2. แนวคิดทางสังคมจิตวิทยา เน้นเงื่อนไขปัจจัยระหว่างบุคคล รวมถึงสถาบันและโครงสร้างทางสังคมที่โน้มนำทำให้เกิดปัญหาความรุนแรงในครอบครัว ให้ความสนใจไปที่การวิเคราะห์ปัจจัยภายนอกที่ส่งผลต่อครอบครัว โครงสร้างและบทบาทของครอบครัว และปฏิสัมพันธ์ของสมาชิกในครอบครัวซึ่งส่งผลต่อการเกิดพฤติกรรมความรุนแรง เช่น โครงสร้างครอบครัวเดี่ยวที่เพิ่มมากขึ้น เด็กที่มีเห็นหรือถูกทำร้ายก็เลียนแบบกระทำ ความรุนแรงเมื่อโตขึ้น ความเครียดทางสังคม เช่น ความยากจน ครอบครัวที่ล้มเหลว เป็นต้น
3. แนวคิดทางสังคมวัฒนธรรม หรือแนวคิดสตรีนิยม จะให้ความสำคัญกับการวิเคราะห์ปัจจัยในระดับมหภาคทางโครงสร้าง ความรุนแรงในครอบครัวเป็นผลจากโครงสร้างทางสังคมวัฒนธรรมก่อรูปมาจากโครงสร้างทางสังคมที่เอื้อต่อการเกิดความรุนแรง เช่น ความไม่เป็นธรรม โครงสร้างทางสังคมที่ชายเป็นใหญ่ เป็นต้น

นักสังคมศาสตร์อธิบายปรากฏการณ์ของความรุนแรงทั้งโดยปัจจัยในระดับบุคคล ระหว่างบุคคล และระดับโครงสร้าง การมองที่บุคคลให้ความสำคัญกับลักษณะทางกายภาพหรือสุขภาพจิตของ คนโดยผู้ที่ได้รับความรุนแรงถูกมองว่ามีความเจ็บป่วยทางจิตใจหรือมีปัญหาบุคลิกภาพ เช่นการขาดความสามารถในการควบคุมตนเอง ตัวอย่างเช่นงานวิจัยเกี่ยวกับการข่มขืนและบังคับร่วมเพศ จำนวนหนึ่งอธิบายการใช้ความรุนแรงในลักษณะนี้ว่า เป็นการแสดงออกของความเกลียดชังเคียดแค้นของผู้ชายที่มีต่อผู้หญิง งานประเภนี้สนใจประวัติความสัมพันธ์ของผู้ชายที่ข่มขืนกับผู้หญิง ในชีวิตของเขา เช่นแม่หรือภรรยา หรือการเชื่อมโยงผู้ชายที่ทำร้ายภรรยาเข้ากับการบริโภคเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ หรือการอธิบายการใช้ความรุนแรงนี้ด้วยประสบการณ์ในวัยเด็กของผู้ชาย นักสังคมศาสตร์บางคนมองว่าการที่ครอบครัวแบบดั้งเดิมมีแนวโน้มจะแตกแยกมากขึ้น ทำให้เด็กผู้ชายขาดตัวอย่างหรือแบบอย่างของความเป็นชายที่สม่ำเสมอและต่อเนื่อง เด็กชายที่ขาดพ่อเหล่านี้มักจะยึดเอาแบบอย่างของบทบาทและพฤติกรรมที่เห็นจากสื่อมวลชน ไม่ว่าจะเป็นโทรทัศน์หรือภาพยนตร์ ต้นแบบเหล่านี้มีภาพของความเข้มแข็งมีอำนาจ ที่ประสบความสำเร็จในการจัดการกับปัญหาและสถานการณ์ต่าง ๆ โดยการใช้วิธีการที่รุนแรง จึงเลียนแบบการจัดการกับสถานการณ์ที่เป็นปัญหาในชีวิตของเขาด้วยวิธีการแบบเดียวกัน การเน้นความสำคัญที่ตัวบุคคลทำให้ข้อเสนอแนะของแนวทางนี้ไปในทิศทางของการปราบปรามและป้องกันโดยกระบวนการทางกฎหมาย เพื่อลงโทษหรือปราบปรามผู้ที่มีแนวโน้มจะก่อปัญหา (ชลิตาภรณ์, 2543)

อีกแนวทางหนึ่งในการศึกษาความรุนแรงอธิบายปรากฏการณ์โดยปัจจัยเชิงโครงสร้างและเชิงสังคม เช่นความสัมพันธ์เชิงอำนาจที่ไม่เท่าเทียม ชนชั้น หรือระบบเศรษฐกิจ ปัจจัยเหล่านี้ถูกมองว่าเป็นเงื่อนไขหลักที่ทำให้เกิดการใช้ความรุนแรงเพื่อที่จะจัดการกับสภาพที่ทำให้คนเกิดความรู้สึกต่ำต้อยหรือถูกกดขี่ การเน้นที่โครงสร้างว่าทำให้เกิดการใช้ความรุนแรงดูจะมีนัยว่าบุคคลไม่ต้องรับผิดชอบการกระทำของตน ทั้งที่คนที่อยู่ในกลุ่มใกล้เคียงกันในโครงสร้างทางอำนาจอาจจะไม่ได้มีพฤติกรรมที่รุนแรงในลักษณะเดียวกัน โครงสร้างที่ไม่เท่าเทียมและกดขี่จึงเป็นเพียงเงื่อนไขหรือปัจจัยหนึ่งในการอธิบายความรุนแรง ซึ่งต้องมีการพิจารณาปัจจัยอื่น ๆ ประกอบด้วย

3.2 ทฤษฎีเกี่ยวกับความรุนแรงในครอบครัว

จากกรอบแนวคิดการทำความเข้าใจปัญหา นำไปสู่การพิสูจน์โดยการหาความรู้จนได้ข้อสรุปทางทฤษฎี จากการทบทวนองค์ความรู้ พบว่ามีทฤษฎีทางสังคมวิทยา จิตวิทยาที่ใช้อธิบายปรากฏการณ์ความรุนแรงในครอบครัว (Gelles, 1999) ดังต่อไปนี้

1.ทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคม (Social Learning Theories)

ทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคม เสนอแนวคิดที่ว่าพฤติกรรมความรุนแรงมีที่มาจากกระบวนการเรียนรู้เด็กที่มีประสบการณ์ความรุนแรงที่บ้าน ทั้งการมีประสบการณ์โดยตรงจากการถูกทารุณ หรือการเห็นความรุนแรงจากพ่อแม่ มักมีแนวโน้มของการเป็นผู้กระทำความรุนแรงหรือตกเป็นเหยื่อของความรุนแรงจากบุคคลอื่นเมื่อโตขึ้น เหตุเพราะครอบครัวเป็นสถาบันทางสังคมที่ซึ่งบุคคลเรียนรู้การแสดงบทบาทของความสัมพันธ์ระหว่างหญิงชายและบทบาทของพ่อแม่ลูก เป็นสถาบันทางสังคมแรกที่บุคคลจะเรียนรู้วิธีการจัดการกับความเครียด วิกฤติการณ์ต่างๆ รวมทั้งในหลายกรณีก็เป็นแหล่งบ่มเพาะการยอมรับความรุนแรง หรือการมีแนวคิดใช้ความรุนแรงในการแก้ไขปัญหา

2.ทฤษฎีสถานการณ์ทางสังคม (Social Situation/Stress and Coping Theory)

ทฤษฎีนี้ พยายามอธิบายว่าทำไมจึงเกิดความรุนแรงขึ้นในสถานการณ์หนึ่งและไม่เกิดในอีกสถานการณ์หนึ่ง ความรุนแรงจะเกิดขึ้นได้ในสองปัจจัย ประการแรกเกิดจากสถานการณ์ความเครียดและประการที่สอง การขาดแคลนทรัพยากรที่จะเป็นประโยชน์ต่อการปรับตัวเมื่อเกิดความเครียดหรือในทางกลับกันหมายถึงรวมถึงค่านิยมของการใช้หรือยอมรับความรุนแรงเพื่อขจัดความเครียด

3.ทฤษฎีอำนาจ (Resource Theory)

ทฤษฎีนี้เชื่อว่า ทุกระบบสังคมรวมทั้งครอบครัวใช้อำนาจในการบังคับควบคุม สังคม หรือบุคคลมีอำนาจมากเท่าใด ก็มักจะใช้กำลังในการบังคับควบคุมผู้อื่นมากเท่านั้น อย่างไรก็ตาม บุคคลอาจใช้กำลังในการแสดงอำนาจด้วยเช่นกัน ดังนั้น สมาชิกที่ต้องการอยู่เหนือผู้อื่นในครอบครัว แต่มีการ

ศึกษาน้อยกว่า มีตำแหน่งหน้าที่หรือรายได้ที่ต่ำกว่ามารยาธรรมทั้งขาดแคลนทักษะการมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคล อาจใช้ความรุนแรงเป็นเครื่องมือในการบังคับควบคุมเพื่อให้มีอำนาจเหนือผู้อื่นในครอบครัว ในขณะที่เดียวกันสมาชิกในครอบครัวหรือภรรยา ที่มีแหล่งสนับสนุนทางสังคมหรืออำนาจน้อยกว่าอาจใช้ความรุนแรงเป็นเครื่องมือในการตอบโต้ หรือป้องกันตัวเอง เป็นต้น

4. ทฤษฎีแลกเปลี่ยน (Exchange Theory)

ทฤษฎีนี้ยอมรับว่า ความรุนแรงในครอบครัวถูกกำหนดจากการประเมินผลได้ผลเสียจากการกระทำ ความรุนแรง พฤติกรรมความรุนแรงจะเกิดขึ้นเมื่อเห็นว่าการกระทำนั้นมีผลได้มากกว่าผลเสีย (Gelles, 1983) ด้วยเงื่อนไขที่ธรรมชาติครอบครัวเป็นเรื่องส่วนบุคคล หรือการที่องค์กรทางสังคมอื่นๆ เข้ามาเกี่ยวข้องน้อย รวมทั้งสังคมให้การยอมรับอำนาจ การบังคับ และให้ชอบต่อการใช้ความรุนแรง

5. ทฤษฎีสตรีนิยม (Feminist Theory)

ทฤษฎีสตรีนิยมเสนอว่า ความรุนแรงเป็นรูปแบบหนึ่งของปรากฏการณ์ของสังคมที่ชายเป็นใหญ่ ใจกลางของแนวคิดทฤษฎีนี้เสนอว่า โครงสร้างทางสังคมเศรษฐกิจเอื้อประโยชน์ให้ชายมีอำนาจเหนือผู้หญิง และด้วยแนวคิดและโครงสร้างทางสังคมเช่นนี้เอื้อประโยชน์ต่อการที่จะยอมรับและใช้ความรุนแรงเป็นเครื่องมือหนึ่งในการแสดงสถานะของสังคมที่ชายเป็นใหญ่

6. แนวคิดนิเวศวิทยา (Ecological Perspective)

แนวคิดนี้เชื่อว่าความรุนแรงเกิดจากปฏิสัมพันธ์ของ ปัจจัยระดับบุคคล ระดับสังคมจิตวิทยา และระดับสังคมวัฒนธรรม ยกตัวอย่างเช่น การทำร้ายเด็กในครอบครัว เกิดจาก บทบาทความสัมพันธ์ของพ่อแม่ ลูก รวมทั้งความสัมพันธ์ของครอบครัว ต่อเพื่อนบ้าน หรือชุมชน ไม่เหมาะสม การทารุณหรือการกระทำ ความรุนแรง จะมีแนวโน้มเกิดขึ้นมาก ความสัมพันธ์หรือมีพัฒนาการการเจริญเติบโตในครอบครัวมีข้อจำกัด ทฤษฎีนี้เสนอว่า เด็กที่มีปัญหาการเรียนรู้ ความพิการทางอารมณ์ มีแนวโน้มที่จะเสี่ยงต่อการได้รับความรุนแรง ในขณะที่เดียวกัน พ่อแม่ที่มีความเครียด หรือมีปัญหาด้านบุคลิกภาพก็จะมีแนวโน้มที่จะใช้ความรุนแรงกับลูก สถานการณ์จะเลวร้ายมากยิ่งขึ้นหากครอบครัวนั้นไม่มีปฏิสัมพันธ์กับองค์กรทางสังคมอื่นๆ รวมทั้งมีหน่วยงานทางสังคมที่จะให้การสนับสนุนหรือช่วยเหลือครอบครัวที่มีปัญหาจำกัด

อย่างไรก็ตาม จากแนวคิดทฤษฎีดังกล่าว จะเห็นได้ว่าการขยายจากแนวคิดเชิงปัจจัยเดียว เช่นผู้กระทำ ความรุนแรงเป็นเพราะมีความผิดปกติทางจิตหรือบุคลิกภาพ ขาดการควบคุมตนเอง หรือสืบเนื่องจากการดื่มสุรา ไปสู่ทฤษฎีที่อธิบายด้วยเงื่อนไขปัจจัยที่ซับซ้อนมากขึ้น (multidimensional approach) เกี่ยวพันกันและกันทุกระดับทั้งปัจจัยส่วนบุคคล ครอบครัว สถานการณ์ และสังคมวัฒนธรรม รากเหง้าของความรุนแรงเชิงโครงสร้างในวัฒนธรรมชายเป็นใหญ่และ

วัฒนธรรมทางเพศที่แสดงถึงการอยู่เหนือผู้หญิง เป็นปัจจัยที่จะก่อให้เกิดแนวโน้มความรุนแรงต่อเพศตรงข้าม ในขณะที่เดียวกันลักษณะความเป็นปัจเจกของครอบครัวที่ต่างคนต่างอยู่ ทำให้บทบาทของเครือญาติ ชุมชน หรือเครือข่ายทางสังคมที่จะเข้ามามีส่วนร่วมดูแลปกป้องความรุนแรงต่อเด็กและผู้หญิงน้อยลง ชั่วร้ายยังส่งผลให้ความรุนแรงนั้นเกิดซ้ำแล้วซ้ำอีก เงื่อนไขทางสถานการณ์ก็เป็นปัจจัยเร่งอีกเช่นเดียวกัน เช่น ความเครียด ความยากจน การดื่มสุรา แรงสนับสนุนจากกลุ่มเพื่อน หนุนนำทำให้ผู้กระทำความรุนแรงได้เช่นเดียวกัน รวมทั้งปัจจัยส่วนบุคคล เช่นการมีประสบการณ์เห็นหรือถูกกระทำความรุนแรงในครอบครัว ทศนคติที่ยอมรับการกระทำความรุนแรงในการแก้ไขปัญหาความขัดแย้ง เป็นต้น

3.3 พัฒนาการงานวิจัยด้านความรุนแรงในครอบครัว

ในช่วง 30 ปีมานี้ ประเด็นปัญหาความรุนแรงในครอบครัว ได้รับความสนใจเพิ่มมากขึ้นเป็นลำดับ จากทั้งนักวิชาการ ผู้กำหนดนโยบายและสาธารณะชน ว่ากันตามจริงแล้ว ความรุนแรงที่เกิดกับเด็ก กับผู้หญิง และกับผู้สูงอายุไม่ใช่เรื่องใหม่ มีหลักฐานทางประวัติศาสตร์ชี้ให้เห็นว่าความรุนแรงในครอบครัวมีอยู่จริงพร้อมกับเกิดขึ้นของมนุษย์ (Dobash & Dobash, 1979) อย่างไรก็ตาม สิ่งใหม่ในประเด็นปัญหานี้ ก็คือการตระหนักในความสำคัญ และความรุนแรงของปัญหาของสังคมตลอดจนถึงการใช้บัญญัติคำเฉพาะเพื่อใช้เป็นประเด็นถกเถียงและศึกษาวิจัย ยกตัวอย่างเช่น 30 ปีก่อนหน้านี้นี้ คำว่า การข่มขืนภรรยา (wife rape), ความรุนแรงในช่วงการจีบกัน(courtship violence) และ การข่มขืนในคู่เที่ยว/ คู่รัก (date rape) ไม่เป็นที่ปรากฏ ปัจจุบันคำเหล่านี้ถูกใช้จนเป็นที่รับรู้ และมีงานศึกษาวิจัยเกี่ยวกับสาเหตุและผลกระทบในประเด็นปัญหาดังกล่าวเพิ่มมากขึ้นเรื่อยๆ ก่อนหน้านี้นี้ประเด็นปัญหาความรุนแรงในครอบครัวมักไม่ได้รับการรายงาน หรือลดความสำคัญโดยตีความให้เป็นปัญหาส่วนตัว เป็นปัญหาของครอบครัว หรือเป็นประเด็นปัญหาเฉพาะคนเฉพาะสังคม ความรู้ที่เพิ่มมากขึ้นเรื่อยๆจากการศึกษาวิจัยย้ำเน้นให้เห็นว่า ความรุนแรงในครอบครัวเป็นปัญหาร่วมของทุกสังคม และจะเป็นปัญหาสำคัญของมนุษยชาติทั้งในปัจจุบันและในอนาคต หลายประเทศทั่วโลกกำหนดให้เป็นวาระสำคัญของชาติในการจัดปัญหาความรุนแรง

พัฒนาการด้านการศึกษาความรุนแรงในครอบครัว ในยุคแรกคือ ต้นทศวรรษ 1960 ประเด็นปัญหาการทำร้ายร่างกายเด็ก หรือ ความรุนแรงที่เกิดกับเด็กเป็นประเด็นปัญหาแรกได้รับความสนใจจากนักวิจัย จากกรอบความคิดที่แคบเน้นเฉพาะที่เป็นกลุ่มอาการการทุบตีเด็ก (battered child syndrome) สู่การรวมรูปแบบของการปฏิบัติที่ไม่เหมาะสมกับเด็ก

(maltreatment) รวมทั้งการละทิ้งและการละเมิดทางเพศ (neglect and sexual abuse) ความรู้ที่เพิ่มมากขึ้นเรื่อยๆจากการศึกษาวิจัย ได้ส่งผลให้สังคมและผู้ที่เกี่ยวข้องตระหนักในปัญหา จนกระทั่งในปี 1967 ส่งผลให้ 50 รัฐในประเทศอเมริกาผ่านกฎหมายเพื่อให้มีการรายงานการทารุณเด็ก (Gelles, 1999) ปัจจัยสำคัญที่ทำให้รัฐบาล และผู้กำหนดนโยบายตอบสนองต่อการแก้ไขปัญหานี้ได้อย่างรวดเร็วเพราะเรื่องราวความรุนแรงต่อเด็กเป็นที่สะเทือนใจ และสื่อมวลชนขานรับในการเสนอข่าวอย่างต่อเนื่อง ต้นทศวรรษ 1970 ความสนใจด้านความรุนแรงต่อสตรีก็เริ่มต้นตัวโดยนักเคลื่อนไหวด้านสิทธิสตรี และปลายทศวรรษ 1970 และต้นปี 1980 ความสนใจในปัญหาความรุนแรงต่อผู้สูงอายุ ก็เริ่มปรากฏ อย่างไรก็ตามอาจกล่าวได้ว่าในระบายนั้น ประเด็นเรื่องความรุนแรงต่อผู้หญิง และผู้สูงอายุ ยังไม่ได้รับการขานรับจากสาธารณะชนและผู้ที่เกี่ยวข้องเท่าที่ควรแม้จะมีการศึกษาวิจัยที่แสดงถึงปัญหาอย่างชัดเจน หลังจากมีงานวิจัยชิ้นแรกเกี่ยวกับความรุนแรงต่อภรรยาถูกตีพิมพ์ในปี 1970 ปี 1972 ก็ได้เกิดสถานพักพิงสำหรับหญิงที่ถูกทำร้ายเกิดขึ้นเป็นแห่งแรกในประเทศอเมริกา (Schechter, 1983) และมี 1500 แห่งในปี 1990 ปี 1994 รัฐบาลอเมริกันก็ผ่านกฎหมายขจัดปัญหาความรุนแรงต่อสตรี (Gelles, 1999)

ในด้านงานวิจัย ต้นทศวรรษ 1960-1970 งานวิจัยเน้นใน 3 กลุ่มหลัก ได้แก่ การศึกษาขนาดของปัญหาความรุนแรงในครอบครัว การศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่สัมพันธ์กับความรุนแรงในครอบครัว และการศึกษาเกี่ยวกับสาเหตุของปัญหา ในทศวรรษที่ 80 งานวิจัยให้น้ำหนักน้อยกับการวัดขนาดปัญหาความรุนแรง แต่เน้นให้ความสนใจไปที่การประเมินอัตราการเปลี่ยนแปลงของการเกิดความรุนแรงในครอบครัว การศึกษาปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับความรุนแรงในครอบครัวยังคงปรากฏอย่างต่อเนื่อง แต่มีการศึกษาเพิ่มเติมมากขึ้นในเรื่องผลกระทบของความรุนแรงต่อเด็กและสตรี รวมทั้งยังมีความก้าวหน้าในการศึกษาเพื่อทดสอบทฤษฎี และสร้างทฤษฎี โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ทฤษฎีด้านสตรีนิยมก็ก้าวหน้ามากในทศวรรษนี้ นอกจากนี้ ยังมีการศึกษาเพื่อประเมินประสิทธิภาพของโครงการเพื่อลดปัญหาความรุนแรง ขึ้นอีกด้วย

หากพิจารณากลุ่มงานวิจัยที่ศึกษาเกี่ยวกับความรุนแรงในครอบครัว กล่าวได้ว่าเป็นประเด็นปัญหาที่สหสาขาวิชาให้ความสนใจ ได้แก่ งานวิจัยทางสังคม งานวิจัยด้านอาชญาวิทยา งานวิจัยด้านจิตวิทยา งานวิจัยทางกฎหมาย งานวิจัยทางการแพทย์ งานวิจัยทางสตรีศึกษา เป็นต้น นักสังคมวิทยา เป็นนักวิชาการกลุ่มแรกที่จับปัญหาความรุนแรงในครอบครัวโดยส่วนใหญ่ใช้การสำรวจในกลุ่มตัวอย่างจำนวนมากศึกษาขนาด และแบบแผนความรุนแรงระหว่างบุคคลโดยใช้ทฤษฎีโครงสร้างทางสังคม และความสัมพันธ์เชิงอำนาจในครอบครัวและคู่รัก มาอธิบาย นักอาชญาวิทยาที่สนใจในปัญหาความรุนแรงในครอบครัว ส่วนใหญ่มักเป็นนักสังคมวิทยา โดย

กรอบการมองปัญหามักชี้ไปว่าความรุนแรงเป็นปัญหาอาชญากรรมในครอบครัว ฐานข้อมูลที่ใช้คือข้อมูลทางสถิติ และข้อมูลจากหน่วยงานราชการ ในอดีตนักอาชญาวิทยาสนใจศึกษาเฉพาะความรุนแรงจากคนแปลกหน้า โดยที่ไม่จัดให้ความรุนแรงในครอบครัวเป็นอาชญากรรมประเภทหนึ่ง ปัจจุบันงานวิจัยทางอาชญาวิทยามีความสำคัญขึ้นเรื่อยๆ เพราะตำรวจเป็นบุคคลที่มีบทบาทสำคัญเมื่อเกิดกรณีความรุนแรงในครอบครัว สำหรับงานวิจัยทางจิตวิทยา โดยนักจิตวิทยา และนักสังคมสงเคราะห์ มักศึกษาโดยใช้กรณีตัวอย่างจำนวนน้อย และศึกษาในสถานบริการ เน้นความสนใจไปที่ปัจจัยระดับบุคคลที่ส่งผลต่อการก่อความรุนแรง เช่น พยาธิจิตวิทยา (psychopathology) หรือ เงื่อนไขความเปลี่ยนแปลงของบทบาทระหว่างบุคคล นอกจากนั้นยังสนใจเป็นพิเศษในการศึกษาวิธีการป้องกันและรักษา นักจิตวิทยาส่วนใหญ่สนใจศึกษาปัญหาเด็กถูกทารุณ ส่วนงานวิจัยทางกฎหมายเกี่ยวกับความรุนแรงในครอบครัว เน้นการพัฒนาระบบการยุติธรรม หรือแก้ไขข้อกฎหมายเกี่ยวกับกรณีความรุนแรงในครอบครัว งานวิจัยในบริบททางการแพทย์ ที่มีการศึกษา คือการประเมินกระบวนการรักษาในกรณีผู้หญิงที่ถูกทำร้ายและเข้ามารับบริการที่ห้องฉุกเฉิน อีกกลุ่มงานคือ งานวิจัยทางสตรีศึกษา ใช้ gender based approach ในการทำความเข้าใจปัญหา เน้นการศึกษาแนวคิดค่านิยมทางสังคมชายเป็นใหญ่ และการแบ่งชนชั้นทางเพศ

Richard J. Gelles นักวิชาการที่มีชื่อเสียงด้านความรุนแรงในครอบครัว ได้ตั้งข้อสังเกตไว้อย่างน่าสนใจต่อพัฒนาการงานศึกษาวิจัยและปฏิบัติการด้านความรุนแรงในครอบครัวว่า แม้องค์ความรู้และความเข้าใจด้านความรุนแรงในครอบครัวได้ทำให้เกิดความลึกซึ้งและกว้างขวางทั้งในด้านข้อมูล และความหมายเพิ่มมากขึ้น แต่ ยังพบว่า การศึกษาเกี่ยวกับความรุนแรงในครอบครัวยังแยกเป็นส่วนๆ ตามสาขาวิชา ไม่ได้มองปัญหาอย่างองค์รวม (holistic problem) รวมทั้งการสังเคราะห์ภาพรวมยังขาดแคลน

3.4 สถานะด้านระเบียบวิธีวิจัย

ประเด็นด้านระเบียบวิธีวิจัย ที่อาจกล่าวได้ว่ายังคงเป็นปัญหามากที่สุดในงานวิจัยเกี่ยวกับความรุนแรงในครอบครัว คือการให้คำนิยามในการศึกษาวิจัย ความหมายของ คำว่า การทอดทิ้งเด็ก การข่มขืนจากคู่รัก การทารุณกรรมในคู่สมรส และการทารุณกรรมในผู้สูงอายุ มีความหมายเชิง subjective คือเป็นเรื่องการตีความเฉพาะบุคคล จึง ยังคงมีข้อโต้แย้ง(controversial) เกิดขึ้นจากหลายมุมมองหรือต่างสาขาวิชา ความหมายที่ยังคงมีหลายนัยยะ (ambiguity) และไม่พ้องกัน ดังกล่าวเป็นข้อจำกัดสำคัญในการสะท้อนปัญหาความรุนแรงในครอบครัว การใช้ผลการศึกษา และการพัฒนาแนวทางการแก้ไขปัญหามีประสิทธิภาพ จากการทบทวนพบว่า นัก

วิจัยมักใช้ คำในการให้คำนิยามความหมายความรุนแรงแตกต่างกัน บ้างใช้คำว่า ความรุนแรง (violence) บ้างใช้คำว่าทารุณกรรม (abuse) บ้างใช้คำว่า การกระทำก้าวร้าว (aggressive) คำเหล่านี้แม้จะมีความหมายโน้มเอียงไปในการกระทำที่เกี่ยวข้องกับความรุนแรง แต่ในทางกรอบแนวคิดแล้ว คำเหล่านี้มีความหมายไม่เหมือนกัน นอกจากนั้นยังมีความแปรผันของการให้คำนิยามของแต่ละคำในงานวิจัยอีกด้วย

จากการทบทวนองค์ความรู้พบว่า แหล่งข้อมูลด้านความรุนแรงในครอบครัว มาจาก 3 แหล่งด้วยกัน คือ ข้อมูลที่เป็นรายงานของทางราชการ ข้อมูลทางคลินิกหรือทางการแพทย์ และข้อมูลจากการสำรวจทางสังคม ข้อมูลทางคลินิกและข้อมูลจากองค์กรที่ให้บริการต่างๆ เป็นฐานข้อมูลแรกที่เสนอปัญหาความรุนแรงเพราะสามารถเข้าถึงกรณีตัวอย่างได้จากการให้บริการ และกล่าวได้ว่ามีความสำคัญ เพราะเป็นฐานข้อมูลเพียงแหล่งเดียว ที่จะได้ข้อมูลกรณีตัวอย่างที่ได้รับความรุนแรงอย่างรุนแรง รวมทั้งเป็นฐานข้อมูลที่มีความจำเป็นในการศึกษาผลกระทบของการดูแลป้องกันต่างๆ อย่างไรก็ตามเป็นที่น่าเสียดายว่า ข้อมูลที่ได้ส่วนใหญ่มาจากกรณีตัวอย่างขนาดเล็ก และไม่สามารถใช้คาดประมาณขนาดความรุนแรงของความสัมพันธ์ระหว่างหญิงชาย (incidence and prevalence of intimate violence) ข้อมูลจากการสำรวจก็พบว่าสะท้อนขนาดของปัญหาต่ำกว่าความเป็นจริงอันเนื่องมาจากธรรมชาติของปัญหาเป็นเรื่องละเอียดอ่อนและอับอาย นักวิจัยพยายามขจัดปัญหาโดยการคัดเลือกตัวอย่างแบบเจาะจง เช่นงานวิจัยเกี่ยวกับความรุนแรงระหว่างคู่รักของวัยรุ่นมีงานศึกษาวิจัยจำนวนมากใช้นักศึกษาระดับมหาวิทยาลัยหรือวิทยาลัยเป็นตัวอย่างเพราะสามารถควบคุมจำนวนการตอบกลับของแบบสอบถาม อย่างไรก็ตามในประเทศอเมริกามีงานการสำรวจระดับชาติเกี่ยวกับความรุนแรงในครอบครัวโดยการสัมภาษณ์ครอบครัวตัวอย่าง จำนวน 2145 ครอบครัวในปี 1976 และสัมภาษณ์ทางโทรศัพท์กับครอบครัวตัวอย่างจำนวน 600 ครอบครัวในปี 1986 นอกจากนั้นยังมีการสำรวจระดับชาติกับกลุ่มตัวอย่างเฉพาะที่ตกเป็นเหยื่อหรือถูกทำร้าย (National Crime Victimization) โดยสำนักงานงานสถิติงานยุติธรรมของประเทศอเมริกา (The U.S. Bureau of Justice Statistics)

ฐานข้อมูลที่ใช้กันทั่วไปในงานวิจัยเกี่ยวกับการกระทำความรุนแรงกับเด็ก คือรายงานของทางราชการ ซึ่งเป็นผลมาจากการบังคับใช้กฎหมายสำหรับการกระทำความรุนแรงหรือการละเมิดเด็ก ทำให้จำนวนการรายงานมีเพิ่มสูงขึ้น อย่างไรก็ตามฐานข้อมูลนี้ก็มีข้อจำกัดสำหรับกรณีเด็กที่ถูกทารุณโดยคนที่ไม่ได้อยู่ในครอบครัว (เช่น ครู เป็นต้น)

กล่าวโดยสรุป พื้นฐานข้อมูลที่ได้จากแต่ละแหล่งก็ยังมีปัญหาด้านความแม่นยำตรงของข้อมูล ข้อมูลทางคลินิกใช้ตัวอย่างขนาดเล็ก ไม่สามารถใช้ในการอ้างอิงทั่วไปและสะท้อนขนาดของปัญหา หรือปัจจัยสำคัญที่สัมพันธ์กับก่อพฤติกรรมความรุนแรง ข้อมูลจากหน่วยราชการมักมีปัญหาด้านการให้คำนิยาม การมีระบบการรายงานของหน่วยงานที่แตกต่างกัน รวมทั้งได้ตัวอย่างของผู้ที่มีพฤติกรรมความรุนแรงที่เฉพาะกลุ่ม (biased) นอกจากนี้ รายงานของทางราชการก็ยังมีแนวโน้มในการจำกัดตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมความรุนแรง และแตกต่างกันในแต่ละหน่วยงาน การได้ข้อมูลที่จะใช้ตอบคำถามทางนโยบาย การปฏิบัติ และงานวิจัยไม่ได้รวมในระบบงาน รายงานของหน่วยราชการ การสำรวจโดยการให้ตอบแบบสอบถามเอง มีปัญหาเรื่องการตอบคำถามที่ต่ำกว่าความเป็นจริง การตีความคำถามและกำหนดข้อคำถามที่แตกต่างกัน

เครื่องมือวัดที่ใช้อย่างกว้างขวางที่สุด ในงานวิจัยเกี่ยวกับความรุนแรงในครอบครัว คือ Conflict Tactics Scales (CTS; Strause, 1979) เครื่องมือนี้ ตั้งคำถามกับกลุ่มตัวอย่างว่า ณ ช่วงเวลาที่กำหนด ณ เวลาใดเวลาหนึ่ง เช่น ปีที่ผ่านมาเมื่อเกิดความขัดแย้งขึ้นมีการใช้ความรุนแรงทางวาจา หรือทางร่างกายจำนวนกี่ครั้ง นักวิจัยใช้เครื่องมือนี้ในการศึกษาทั้งความรุนแรงในคู่สมรส ความรุนแรงกับเด็ก ในกลุ่มเยาวชน และกับผู้สูงอายุ อย่างไรก็ตามเครื่องมือนี้ ก็ยังมีข้อจำกัด เช่น เน้นวัดความรุนแรงเฉพาะเมื่อเกิดความขัดแย้งเท่านั้น จึงไม่รวมความรุนแรงที่ไม่ได้เกิดจากความขัดแย้ง นอกจากนี้ CTS ก็ไม่ได้วัดผลกระทบของความรุนแรง รวมทั้งไม่ได้คำนึงถึงบริบท(contexts) และ ความแตกต่างทางเพศ (gender differences) ของการเกิดความรุนแรง

จากการทบทวนของต่างประเทศ กล่าวได้ว่า งานวิจัยเกี่ยวกับความรุนแรงในครอบครัวที่ผ่านมา มีจุดอ่อนด้านระเบียบวิธีวิจัยเพราะมักใช้กลุ่มตัวอย่างจำนวนน้อย และคัดเลือก โดยไม่ได้มีการเปรียบเทียบกลุ่ม วิธีการศึกษาที่ยังขาดแคลนคือ การศึกษาระยะยาวและการศึกษาเชิงทดลอง

สำหรับประเทศไทย ยังไม่เคยมีการศึกษาวิจัยเรื่อง ความรุนแรงอย่างจริงจังรอบด้านเป็นขั้นเป็นอันมาก่อน (เพ็ญจันทร์, 2543) รวมทั้งยังขาดฐานข้อมูลระดับมหภาค (macro level data based) ทำให้ไม่สามารถประเมินแนวโน้มและการกระจายของปรากฏการณ์ได้ ซึ่งทำให้เป็นเรื่องที่ยากจะประเมินว่า สถานการณ์แท้จริงของความรุนแรงทางเพศในสังคมไทย มีมากขึ้นหรือน้อยลง ข้อมูลส่วนใหญ่ยังไม่ได้มีการศึกษาอย่างจริงจัง ข้อมูลที่มีอยู่เป็นข้อมูลที่กระจัดกระจายทั่วไปไม่ว่าจะเป็นกรมตำรวจ กรมประชาสงเคราะห์ กรมแรงงาน โรงพยาบาล หรือข้อมูลจากองค์กรพัฒนา

เอกชน ซึ่งในภาพรวมยังไม่เป็นระบบ โดยเป็นการจัดเก็บเฉพาะการปฏิบัติงานของแต่ละหน่วยงาน การแก้ไขปัญหาของระบบจึงเป็นฝ่ายตามแก้ไขปัญหามากกว่า

3.5 ความรุนแรงในคู่สมรส กรณีประเทศในแถบเอเชียและไทย

การศึกษาปัญหาความรุนแรงในคู่สมรส หรือคู่รัก (Intimate partner violence) ในประเทศแถบเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ เริ่มเป็นที่ปรากฏอย่างแพร่หลายเมื่อไม่นานมานี้ เหตุเพราะเงื่อนไขและกรอบแนวคิดหลักทางวัฒนธรรมที่มองว่าความรุนแรงเป็นเรื่องส่วนตัวไม่ใช่ประเด็นสาธารณะ ที่ประเทศญี่ปุ่น (Yoshihama & Sorenson, 1994) ได้มีการสำรวจระดับชาติทางไปรษณีย์ กับผู้หญิงอายุระหว่าง 20-80 ปี จำนวน 796 คน ศึกษาปัญหาความรุนแรงทั้งทางร่างกาย จิตใจ และการทำร้ายทางเพศ พบว่า 58.7% รายงานว่าถูกทำร้ายทางร่างกาย 65.7 % รายงานว่าถูกทำร้ายทางจิตใจ และ 59.4% ถูกทำร้ายทางเพศ โดยคู่ของตนในช่วงชีวิตที่ผ่านมา ในประเทศมาเลเซีย (Abdullah, Rajhashim, & Schmitt, 1995) ศึกษาโดยการสุ่มกลุ่มตัวอย่างจำนวน 1,221 คน พบว่า 39 % ของกลุ่มตัวอย่าง รู้จักผู้หญิงที่ถูกทำร้ายจากสามีในช่วงปีที่ผ่านมา และ 15 % ของกลุ่มตัวอย่างยอมรับว่าการทำร้ายภรรยามีความเหมาะสม สำหรับการศึกษาในกลุ่มชาวเวียดนามชายหญิงอายุระหว่าง 18-28 ปี (McKelvey & Webb, 1995) โดยการให้รอบแบบสอบถามเกี่ยวกับประวัติการทำร้ายร่างกาย หรือทางเพศ พบว่าผู้หญิง 18 % และชาย 22 % รายงานว่ามีการทำร้ายร่างกายหรือการทำร้ายทางเพศในช่วงวัยเด็ก ในประเทศบังคลาเทศ (Paltial, 1987) ศึกษาข้อมูลระดับชาติเกี่ยวกับการตายของครัวเรือน พบว่า 49% ของการตายเกิดจากการถูกทุบตีอย่างสาหัสจากสามี ในประเทศฮ่องกง (Tang, 1999) สัมภาษณ์โทรศัพท์กับหญิงจำนวน 1,132 คน พบว่า 67 % ของผู้หญิงมีประสบการณ์การถูกทำร้ายทางวาจาและ 10 % ถูกทำร้ายทางร่างกาย อย่างไรก็ตามเป็นที่น่าเสียดายว่า งานการศึกษาของประเทศต่างๆเหล่านี้ ไม่สามารถนำมาเปรียบเทียบข้ามวัฒนธรรม (cross cultural) ได้ เพราะมีความแตกต่างทั้งวิธีการศึกษา คำจำกัดความของการกระทำ ความรุนแรง และช่วงระยะของการวัด

งานการศึกษาอีกจำนวนหนึ่ง ที่มักพบ คือการศึกษาทัศนคติที่เกี่ยวข้องกับความรุนแรงในครอบครัวและต่อผู้หญิง เพราะเป็นปัจจัยพื้นฐานสำคัญประการหนึ่งที่ทำให้ปรากฏการณ์ความรุนแรงในครอบครัวเกิดขึ้น และดำรงอยู่ การศึกษาครอบครัวจีนโดยการสัมภาษณ์ (Yick & Agbayani-Siewert, 1997) พบว่า แม้กลุ่มตัวอย่างโดยภาพรวมจะไม่ยอมรับการกระทำ ความรุนแรง แต่ครึ่งหนึ่งของกลุ่มตัวอย่าง ก็บอกว่า การกระทำ ความรุนแรงกับภรรยา ก็สามารถยอมรับได้ในบางสถานการณ์ เช่น การรู้ว่าภรรยามีความสัมพันธ์ทางเพศกับคนอื่น ภรรยาไม่สามารถควบคุมอารมณ์ได้ หรือ การที่ภรรยาตัดสินใจใช้เงินโดยไม่ได้ออกสามี การศึกษากับครอบครัวชาว

กัมพูชา (Kulig's, 1994) ก็พบข้อมูลคล้ายๆกันถึงการย้ำเน้นในพฤติกรรมที่เหมาะสมของผู้หญิง ภรรยาถูกคาดหวังให้ต้องเชื่อฟัง เคารพสามีหรือต้องยอมรับปัญหาของครอบครัว สิ่งสำคัญที่สุดคือต้องควบคุมเรื่องเพศของผู้หญิงเพราะพฤติกรรมของภรรยาเป็นภาพสะท้อนของครอบครัว ผู้หญิงกัมพูชา ที่ถูกทำร้ายในครอบครัวจึงมักถูกมองว่าต้องมีพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมจนสมควรได้รับการลงโทษ (Legerwood, 1990) การศึกษากับครอบครัวชาวเวียดนามเปรียบเทียบปัจจัยกำหนดความรุนแรงในครอบครัว ระหว่างผู้หญิงที่ถูกทำร้าย และไม่ได้ถูกทำร้าย พบว่าการที่ผู้ชายมีอำนาจเหนือหญิงในการตัดสินใจ การขัดแย้งทะเลาะกัน การที่มีขนาดการศึกษา และความเชื่อเชิงอำนาจนิยม สำหรับชาวเกาหลี (Rhee, 1997) ครอบครัวเกาหลี มีประวัติศาสตร์ที่ยาวนานของการที่ชาวเป็นใหญ่ ในขณะที่หญิงต้องเชื่อฟังสามี และอ่อนน้อมสง่างาม หญิงชาวเกาหลีจึงมีความเสี่ยงต่อความรุนแรงในครอบครัว เหตุเพราะผู้ชายยังยึดในความสัมพันธ์ของสามีเป็นผู้นำ ภรรยาเป็นผู้ตาม ความสำเร็จของผู้เมียถูกวัดด้วยความสำเร็จของสามีและลูก (Min, 1998)

ในประเทศไทย สถานข้อมูลปัญหาความรุนแรงในครอบครัวส่วนใหญ่ปรากฏอยู่ตามหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และในองค์กรพัฒนาเอกชนที่ทำงานด้านเด็กและเยาวชน งานวิจัยที่ปรากฏ ส่วนใหญ่เป็นวิทยานิพนธ์ระดับปริญญาโท และมีจำนวนน้อยที่เป็นระดับปริญญาเอก งานการวิจัยที่มีการตีพิมพ์ในระดับนานาชาติยังมีจำนวนน้อย เช่น งานของ Hoffman L. K. et al (1994) ทำการสำรวจโดยการสุ่มตัวอย่างกับสามีในเขตกรุงเทพมหานครที่มีลูกอย่างน้อย 1 คนและมีภรรยาอายุไม่เกิน 45 ปี จำนวนตัวอย่างทั้งสิ้น 619 คน พบว่า 20% ของกลุ่มตัวอย่างเปิดเผยว่าเคยตี ตบ เตะ ภรรยา โดยตัวแปรที่กำหนดพฤติกรรมความรุนแรงต่อภรรยา คือฐานะทางเศรษฐกิจ ความไม่มั่นคงในความสัมพันธ์ของระหว่างสามีภรรยา และ ประสบการณ์การทะเลาะกัน นอกจากนั้นยังมีงานวิจัยชิ้นล่าสุดสนับสนุนโดยองค์กรอนามัยโลกศึกษาเปรียบเทียบ ความรุนแรงต่อผู้หญิงในครอบครัว ใน 8 ประเทศ ในประเทศไทยดำเนินการโดยสถาบันวิจัยประชากรและสังคม มหาวิทยาลัยมหิดล (Achawanijakul et al, 2003) ศึกษาเปรียบเทียบตัวอย่างในเขตเมืองคือ กรุงเทพฯ และในเขตชนบท คือนครสวรรค์ในกลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้หญิงทั้งสิ้น 2816 ราย พบว่าในเขตเมือง ผู้หญิงเคยมีประสบการณ์เคยถูกทำร้ายทางร่างกายจากสามีหรือคู่รัก 23 % ในขณะที่เขตชนบทพบ 34 % และสำหรับผู้ที่ถูกทำร้ายทางร่างกายรวมการทำร้ายทางเพศในเมืองพบ 13 % และในชนบทพบ 15 % งานวิจัยนี้พบว่าสถานการณ์ที่นำไปสู่การทำร้ายภรรยา คือการดื่มเหล้า การขัดแย้งกันในครอบครัว และการหึงหวง

หากพิจารณาที่ข้อมูลสถิติของผู้ป่วยเด็กและผู้หญิงในโรงพยาบาลที่มาด้วยปัญหาของการถูกทำร้ายทางเพศและทางร่างกาย มีงานวิจัยที่ศึกษาเป็นช่วงๆในแต่ละแห่งดังนี้ ที่หน่วยพิทักษ์สิทธิเด็ก

และสตรี โรงพยาบาลวชิระ(สุธีรา และเมทนี, 2545) พบว่า 60% ของผู้ป่วยที่มาปรึกษาด้วยการถูกทำร้ายทางร่างกาย เป็นผลมาจากสามีเป็นผู้ทำร้ายทั้งสิ้น งานอีกชิ้นหนึ่งศึกษากับผู้หญิงท้องจำนวน 400 คน (ดลยา , 2541) ที่มารักษาในโรงพยาบาล 12 % ของกลุ่มตัวอย่างถูกทุบตีจากสามี และในจำนวน นี้ 2 % มีเลือดออกอย่างรุนแรงจากการถูกเตะที่ท้องน้อย

สำหรับงานวิจัยในระดับปริญญาโท และเอกที่ศึกษาปัญหาความรุนแรงในครอบครัว พบว่า ส่วนใหญ่เป็นตัวอย่างขนาดเล็ก และศึกษาเฉพาะชุมชนใดชุมชนหนึ่ง ขอบเขตของคำถามการวิจัยมักศึกษาปัญหาและรูปแบบความรุนแรง ปัจจัย ทศนคติ ผลกระทบของความรุนแรง การประเมินบททวนบทบาทแนวทางของหน่วยงานหรือวิชาชีพที่ให้ความช่วยเหลือ เช่น การศึกษาปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการฆ่าคนตายของผู้ต้องขังหญิง (พิทักษ์ทอง, 2524) มูลเหตุจูงใจในการฆ่าสามี ศึกษาเฉพาะผู้ต้องขังในทัณฑสถานหญิง (มณฑิพ, 2527); ความคิดเห็นของเด็กชายในสถานพินิจและคุ้มครองเด็กกลางต่อปัญหาสามีทุบตีทำร้ายร่างกายภรรยา กรณีศึกษา บ้านกรุณา (วราภรณ์, 2530) ;การศึกษาสถานการณ์ความรุนแรงในครอบครัวจากข่าวหนังสือพิมพ์ (พรเพ็ญ, 2531) ;ความรุนแรงในครอบครัว : กรณีศึกษาสามีผู้มีรายได้น้อยในเขตเทศบาลเมือง อ.เมือง จ.อุบลราชธานี (เหมวรรณ, 2532);ปัญหาความรุนแรงในครอบครัว (วราภรณ์, 2532);แนวทางของนักวิชาชีพกับปัญหาหญิงถูกทุบตี : กรณีศึกษาจากบ้านพักผู้หญิง(ประภากุล, 2533) ;มาตรการคุ้มครองสิทธิหญิงที่ถูกสามีทำร้าย (วิเวียน, 2536); ความรุนแรงในครอบครัว : กรณีสามีทำร้ายร่างกายภรรยาในเขตพื้นที่กรุงเทพฯและจังหวัดใกล้เคียง (ศิริชัย, 2537); ปัญหาความรุนแรงในครอบครัว : ศึกษากรณีผลกระทบด้านสุขภาพจิตในหญิงที่ถูกสามีทุบตีทำร้ายร่างกาย (ศิริเพชร, 2538); ความรุนแรงในครอบครัว : ศึกษาในหญิงตั้งครรภ์ (दनยา, 2539);ความรุนแรงในครอบครัว การศึกษาการทำร้ายร่างกายภรรยา (โชติมา, 2540)ความรุนแรงต่อสตรี : ศึกษาในกลุ่มผู้หญิงอายุ 15-44 ปี ที่มารับบริการแผนกผู้ป่วยนอก รพ.ชัยนาท จ.ชัยนาท (นิจวรรณ, 2540); การใช้ความรุนแรงต่อคู่สมรส (ปัญชลี, 2541);ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการทำร้ายคู่สมรส (อัจจรา , 2541); ทศนคติของแพทย์และพยาบาลปฏิบัติงานในห้องฉุกเฉินโรงพยาบาลรัฐในจังหวัดสงขลาต่อปัญหาความรุนแรงในผู้หญิง (ลัดดาวัลย์, 2542); ปัจจัยที่เป็นแรงผลักดันให้ภรรยาฆ่าสามี (ปสาธนี, 2542); ความรุนแรงในคู่ครองและผลกระทบด้านจิตใจในกลุ่มอาการความวิตกกังวล ความซึมเศร้า ความก้าวร้าว : กรณีศึกษา อ.เมือง จ.ราชบุรี (กมลพร, 2542)

ข้อค้นพบสำคัญของงานวิจัย อาทิ งานการศึกษาในเขตชายเมืองกรุงเทพมหานครใน 122 ครอบครัว (อัจจรา,)พบว่า ผู้หญิง 21 % ของกลุ่มตัวอย่างเคยได้รับการรักษาอันเป็นผลจากการทำร้ายของสามี การศึกษาในอำเภอเมืองจ. สระแก้ว (บุศรินทร์, 2542) พบว่า 88 % ของกลุ่มตัวอย่างที่

ศึกษา เคยถูกระทำรุนแรงทางเพศ ร่างกาย และจิตใจจากสามี ในจำนวนนี้คือ 86 % ได้รับการทำร้ายทางจิตใจ 39 % เป็นการทำร้ายทางร่างกายและ 36 % เป็นการถูกทำร้ายทางเพศ ซึ่งก็คล้ายๆ กับงานการศึกษากับพนักงานมหาวิทยาลัยแห่งหนึ่งในกรุงเทพฯ ที่เป็นผู้หญิงจำนวน 221 คน (ปัญชลีย์, 2541) พบว่า 67 % ถูกทำร้ายทางจิตใจและ 32 % ถูกทำร้ายทางร่างกายจากสามี ข้อมูลเหล่านี้ยืนยันว่าปัญหาความรุนแรงในครอบครัวไทยมีอยู่จริงและอยู่ในอัตราที่สูง ลักษณะความรุนแรงที่เกิดขึ้นในครอบครัว หากฝ่ายชายเป็นผู้กระทำมักเกิดการทำร้ายร่างกายฝ่ายหญิง เช่นการชกต่อย ตบตี เตะ ชก และก่อกวนด้วยมีหรือด้วยวัตถุใกล้มือ สภาพร่างกายที่แข็งแรงกว่าของชายทำให้เกิดการบาดเจ็บได้มากในเพศหญิง ปัจจัยกำหนดความรุนแรงในครอบครัวไทย งานการศึกษาเน้นกรอบแนวคิดทางสังคมวัฒนธรรม ได้แก่มาตรฐานทางเพศของชายและหญิงในครอบครัว ค่านิยมทางสังคมที่ชายมีอำนาจเหนือกว่า ทำให้ครอบครัวเป็นเรื่องส่วนตัว อยู่ภายใต้การบัญชาของผู้ชาย ในขณะที่ผู้หญิง ก็ยอมรับว่าตนเองถูกควบคุมและยอมจำนน รู้สึกผิดกับชีวิตครอบครัวที่แตกร้างไม่มีความสุข นอกจากนั้นยังมีการศึกษาปัจจัยส่วนบุคคล เช่น การใช้สารเสพติดและสุรา การขาดการควบคุมตนเองเมื่อโกรธและผิดหวัง การมีบุคลิกภาพที่ก้าวร้าว เป็นต้น

3.6 ความรุนแรงในคู่รัก (dating violence) ของกลุ่มวัยรุ่น

ในที่นี้จะทบทวนเกี่ยวกับ ความรุนแรงที่เกิดขึ้นในช่วงของการเป็นแฟนกัน หรือกับคู่รัก ในประเทศอังกฤษ อเมริกา แคนาดา มีการศึกษาหลายชิ้นที่ยืนยันว่า 1 ใน 3 ของนักศึกษาที่มีประสบการณ์ความรุนแรงในช่วงเป็นแฟนกัน (Jackson, 1999) ซึ่งเป็นผลให้เกิดการบาดเจ็บทั้งทางร่างกายและจิตใจ โดยพบว่า 50 % ของผู้หญิง และ 18 % ของผู้ชาย ได้รับการบาดเจ็บทางร่างกาย (Makepeace, 1986) ในจำนวนนี้ 8 % ของผู้หญิง และ 2% ของผู้ชายได้รับบาดเจ็บสาหัส ผลกระทบทางจิตใจจะมีอย่างต่อเนื่องยาวนาน และแน่นอนว่าผลกระทบของการถูกทำร้ายจากคู่รักที่เกิดกับผู้หญิงรุนแรงกว่าเกิดกับผู้ชาย งานวิจัยยังชี้ชัดอีกว่า สำหรับวัยรุ่นแล้ว ไม่ได้มองว่าการทำร้ายคู่รักเป็นปัญหา บางคนมองว่าเป็นส่วนดี เพราะเป็นการแสดงออกซึ่งความรักไม่ใช่ความเกลียดชัง งานวิจัยหลายชิ้นรายงานมาว่า บุคคลที่ถูกทำร้ายจากคู่รัก ยังคงความสัมพันธ์กับคู่ของตนอีก บางงานวิจัยพบว่า ความสัมพันธ์มีการพัฒนาไปในทางที่ดีขึ้น (Cate et al, 1982) ในขณะเดียวกัน ก็มีงานวิจัยที่พบว่า ผู้ได้รับความรุนแรงจากคู่รัก มักไม่ไปแจ้งความหรือขอความช่วยเหลือจากผู้ใด โดยเพียง 4-5 % ที่ไปแจ้งความกับตำรวจ หรือปรึกษาผู้ที่เกี่ยวข้อง ผลกระทบระยะยาวของความรุนแรงในคู่รัก ชัดเจนว่า นำไปสู่การเกิดความรุนแรงในครอบครัว (Unger and Crawford, 1992) ผู้ที่ทำร้ายหรือถูกทำร้ายในระยะของการเป็นคู่รัก มักทำร้าย หรือถูกทำร้ายอีกในความสัมพันธ์ขั้นต้นที่มีภรรยา

ปัจจัยที่กำหนดความรุนแรงในคูรักรมีหลายปัจจัยประกอบกัน ทั้ง สังคมวัฒนธรรม ครอบครัว ปฏิสัมพันธ์ระหว่างกัน และเงื่อนไขปัจจัยระดับบุคคล งานวิจัยส่วนใหญ่เน้นไปที่การศึกษาปัจจัยระดับบุคคล เช่น ภาวะความเครียด ทักษะการติดต่อสื่อสาร และต่อผู้หญิง การนับถือตนเอง การดื่มสุรา และการใช้ยาเสพติด สำหรับงานวิจัยที่ศึกษาเกี่ยวกับปฏิสัมพันธ์ระหว่างหญิงชาย พบว่าคูรักรที่ยังจริงจังในความสัมพันธ์ ยังมีแนวโน้มที่จะเกิดความรุนแรง เหตุเพราะต้องการควบคุม ต้องการใช้อำนาจควบคุมความสัมพันธ์ และคิดว่าตนเองมีสิทธิในการควบคุมอีกฝ่ายหนึ่ง นอกจากนี้ ยังมีการศึกษาที่ย้ำว่า ปัจจัยจากการเรียนรู้ในครอบครัว ความสัมพันธ์ในครอบครัว มีส่วนสัมพันธ์ต่อการเกิดความรุนแรงในคูรักร โดยพบว่า ผู้ที่ทำร้ายคูรักร มักมีแนวโน้มที่จะเห็นพ่อทำร้ายแม่ หรือถูกระทำความรุนแรงจากพ่อในช่วงวัยเด็กมาก่อน นอกจากนั้นในกลุ่มวัยรุ่น อิทธิพลจากเพื่อนเป็นปัจจัยสำคัญของการเกิดความรุนแรงต่อคูรักร ผู้ที่ทำร้ายแฟน มักมีเพื่อนที่ยอมรับ ในทัศนคติชายเป็นใหญ่ หรือเคยเห็น หรือได้ยินเพื่อนทำร้ายแฟนมาก่อน

ในประเทศไทย ยังไม่เคยมีการศึกษาพฤติกรรมความรุนแรงในคูรักร ทั้งๆที่ปัจจุบันมีงานวิจัยที่เกี่ยวกับพฤติกรรมวัยรุ่นชี้ว่า วัยรุ่นให้ความสำคัญกับการมีคู่สัมพันธ์ เพราะเป็นสิ่งที่แสดงถึงความสามารถ การสร้างเอกลักษณ์ให้กับตนว่าเป็นผู้ใหญ่ งานวิจัยหลายชิ้นยืนยันถึงอัตราการมีเพศสัมพันธ์ก่อนการแต่งงานของวัยรุ่นมีสูงเพิ่มขึ้นเนื่องจากค่านิยมและสภาพสังคมที่เปลี่ยนไป โดยพบว่า 40 % ของนักเรียนชาย และ 36 % ของนักเรียนหญิงในกทม. ยอมรับการมีเพศสัมพันธ์ก่อนการแต่งงานฉันท์คูรักร ความสัมพันธ์ระหว่างหญิงชายฉันท์คูรักร มีมาตรฐานเชิงซ้อนของบทบาทหญิงชายอีกด้วย ผู้ชายสามารถแสดงความต้องการทางเพศได้โดยไม่ต้องปิดบัง ในขณะที่ผู้หญิงต้องเป็นฝ่ายที่ต้องรับผิดชอบต่อความสัมพันธ์นั้น มีการคาดประมาณว่ามีการทำแท้งรายปีในสังคมไทย ประมาณ ระหว่าง 200,000-300,000 รายต่อไป (Koetsawang, 1993) นอกจากนั้นงานของนันท์พันธ์ (2000) ที่ศึกษาทัศนคติของวัยรุ่นต่อปรากฏการณ์การข่มขืนในคูรักร พบว่า การข่มขืนในคูรักรมีอยู่จริง แต่วัยรุ่นก็ไม่คิดว่าเป็นการข่มขืน ผู้ชายมองว่าการที่ผู้หญิงยินยอมให้มีการเล้าโลม ก็หมายถึงการที่ผู้หญิงเต็มใจ ในกลุ่มผู้หญิงจะกล่าวโทษผู้หญิงด้วยกันในการกระทำที่นำไปสู่การข่มขืนมากกว่ากลุ่มผู้ชายที่ตกเป็นกลุ่มตัวอย่าง งานวิจัยนี้ย้ำเน้นในค่านิยมระหว่างหญิงชายที่เป็นมาตรฐานเชิงซ้อนที่เป็นเหตุหนุนนำให้วัยรุ่นหญิงมีความเสี่ยงในการถูกบังคับข่มขืนทางเพศ

3.7 ความรุนแรงต่อเด็ก

อัตราการกระทำความรุนแรงต่อเด็กเพิ่มสูงขึ้นทุกปี ที่ประเทศอเมริกา พบอัตราการทำร้ายเด็กในทุกรูปแบบเพิ่มขึ้น 225 % เปรียบเทียบระหว่างปี 1976 และ ปี 1987 หรืออาจกล่าวได้ว่ามีเด็ก 9.8

คนใน 1000 คน ถูกทำร้ายในปี 1980 และ เด็กถูกทำร้าย 16.3 คนในเด็ก 1000 คน ในปี 1986 การเพิ่มขึ้นของอัตราการทำร้ายทางร่างกายและทางเพศอย่างเห็นได้ชัด โดย 58% เป็นอัตราการทำร้ายร่างกายเด็กที่เพิ่มสูงขึ้น ขณะที่การทำร้ายทางเพศกับเด็กเพิ่มสูงขึ้นเป็น 3 เท่าของประชากรในปี 1980 และ 1986

ในประเทศไทย จากการสำรวจข้อมูลการคุกคามทางเพศ (ชัยวัฒน์, 2545) ที่ปรากฏในรายงานข่าวจากหนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทย 5 ฉบับ คือ มติชน เดลินิวส์ ไทยรัฐ ข่าวสด และ กรุงเทพธุรกิจ เพิ่มเติมจากปี 2540 ถึง 2542 พบว่า ภาพปรากฏเช่นนี้มิได้เปลี่ยนแปลงมากนักในระยะ 3 ปีที่ผ่านมา (ชัยวัฒน์, 2544) ปี 2540 มีผู้ถูกคุกคามทางเพศ 236 ราย เป็นเด็กอายุตั้งแต่ 15 ปีลงไป 114 คน หรือ 48.4% ปี 2541 มีผู้ถูกคุกคามทางเพศ 252 ราย เป็นเด็กอายุตั้งแต่ 15 ปีลงไป 151 คน หรือ 60% ปี 2542 มีผู้ถูกคุกคามทางเพศ 241 ราย เป็นเด็กอายุตั้งแต่ 15 ปีลงไป 129 คน หรือ 53.5 % ในจำนวนนี้มีผู้ถูกคุกคามทางเพศอายุน้อยที่สุดคือ 3 ขวบเกิดขึ้นในปี 2541¹¹ ยิ่งกว่านั้นผลการสำรวจความรุนแรงที่เกิดขึ้นกับเด็กไทยอายุ 5-14 ปีจำนวน 1,141 ตัวอย่าง ของสำนักวิจัยเอแบค-อินเตอร์เน็ตโพล เมื่อต้นปี 2541 พบว่า ร้อยละ 68.8 เคยพบเห็นความรุนแรงในบ้าน ขณะที่ร้อยละ 85 เคยถูกล่วงละเมิดทางเพศ เช่น ถูกตีด้วยของแข็งอย่าง สายไฟฟ้า เข็มขัด ไม้ หางกระเบน ขว้างปาด้วยวัตถุ ล้ำมโซ่ หรือ ตบ-เตะ เป็นต้น

ความสนใจในการมองปัญหาเด็กถูกทำร้ายและเติบโตในครอบครัวที่กระทำ ความรุนแรงและเป็นวัยรุ่นที่มีพฤติกรรมความรุนแรง มีเพิ่มขึ้นในการศึกษาวิจัย Kaufman and Zigler (1987) พบทวนงานวิจัยเพื่อทดสอบสมมติฐานของวงจรแห่งความรุนแรง หรือ intergenerational transmission of violence พบว่า อัตราการติดต่อของพฤติกรรมความรุนแรงอันเกิดจากเด็กที่มาจากหรือได้รับความรุนแรงจากครอบครัวมีระหว่าง 18-70 % โดยสรุปการคาดประมาณที่น่าจะเป็นไปได้มากที่สุดคือราว 30% (บวก-ลบ 1 %) งานวิจัยเร็วขึ้นอีก 3 ชั้นศึกษาและพบคล้ายๆกัน Egeland และคณะศึกษา ปรากฏการณ์ข้างหน้าโดยการติดต่อแม่ที่มีความเสี่ยง และมีฐานะเศรษฐกิจต่ำจำนวน 160 คน พบว่า ผู้หญิงที่ไม่ได้อยู่ในวงจรความรุนแรงในครอบครัว จะมาจากครอบครัวที่ไม่มีความรุนแรงในวัยเด็ก มีแรงสนับสนุนทางอารมณ์และความมั่นคงและความพึงพอใจจากสามี อีกการศึกษาหนึ่ง พบว่า 47% ของพ่อแม่อันที่ถูกทำร้ายในวัยเด็กจะทำร้ายลูกของตน (Herrenkohl et al, 1983) อีกการศึกษาหนึ่งที่เกี่ยวกับการวงจรแห่งความรุนแรง พบว่าเด็กที่ถูกทำร้ายตอนวัยเด็ก หรือถูกทอดทิ้ง เมื่อโตขึ้นจะเป็นเด็กที่มีแนวโน้มกระทำ ความรุนแรง เป็นเด็กที่กระทำความผิด หรือเป็นผู้ใหญ่ที่เป็นอาชญากร (Wisdom ,1989)

ผลกระทบของเด็กที่ได้รับความรุนแรง ก็มีงานวิจัยให้ความสนใจมาก โดยชี้ชัดว่าเด็กที่ถูกทำร้าย จะมีปัญหาทั้งทางอารมณ์ จิตใจ และทางสังคมอย่างชัดเจน และผลกระทบดังกล่าวมีความซับซ้อน หลายๆ ด้านรวมกัน การทบทวนงานการศึกษาผลกระทบต่อเด็กที่ได้รับความรุนแรง มีได้แก่ มีการก้าวร้าวเพิ่มขึ้น มีปัญหาความสัมพันธ์กับเพื่อน ต่อต้านสังคม ไม่มีจิตใจที่เมตตา เก็บกด บางงานการศึกษาวิจัย ชี้ชัดถึงความบกพร่องของการพัฒนาทางสมอง ความบกพร่องของการสื่อสาร สมรรถนะในการเรียนต่ำ Youngblonde et al (1989) ทบทวนงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับ พัฒนาการเด็กตั้งแต่วัยเด็กก่อนเรียน วัยเรียนปฐม มัธยม และช่วงเป็นวัยรุ่น ชี้ชัดอีกเช่นกันว่า เด็กที่ถูกทำร้าย จะเป็นคนที่มีความก้าวร้าว ไม่เข้าสังคม เก็บกดและมีปัญหาการอยู่ร่วมกับคนอื่นมากกว่าเด็กที่ไม่ได้ถูกทำร้าย เด็กที่ถูกทำร้ายมักโกรธและขัดแย้งกับครอบครัวรวมทั้งเพื่อนมากกว่าเด็กที่ไม่ได้ถูกทำร้าย ทั้งนี้มีข้อมูลที่ยืนยันร่วมกันว่า การทำร้ายเด็กมีความสัมพันธ์กับอัตราความผูกพันระหว่างแม่ และทารก

งานวิจัยในประเทศไทยที่ผ่านมา เน้นการศึกษาสภาพปัญหา รูปแบบของปัญหาการทารุณเด็ก ปัจจัยกำหนด ผลกระทบ และ การประเมินระบบรวมทั้งบุคคลากรที่ให้การดูแลบำบัดรักษาเด็กที่ถูกทำร้าย ได้แก่ การทารุณทางเพศต่อเด็ก, 2531 การคุกคามทางเพศ, 2533; ผลกระทบของเด็กถูกทารุณกรรม มาตรการป้องกันแก้ไข :ศึกษาเฉพาะกรณีเด็กที่เคยต้องคดี, 2533; สภาวะทางสังคมและจิตใจของมารดานอกสมรสที่มีผลต่อแนวโน้มในการทอดทิ้งบุตร ศึกษาเฉพาะกรณีรพ. ภูมิพลอดุลยเดช, 2535; มาตรการคุ้มครองเด็กที่ถูกทำร้ายโดยบุคคลในครอบครัว, 2536 ; โสเภณีเด็กและการทารุณกรรมเด็กในสังคมไทย, 2536 ; การคุ้มครองสิทธิเด็กในประเทศไทย ศึกษาเฉพาะกรณีเด็กถูกทารุณในครอบครัว ,2537 ; ความรู้ด้านการทารุณกรรมเด็กและการรับรู้ในบทบาทการช่วยเหลือเด็กที่ถูกทารุณกรรมของครูในโรงเรียน, 2537 ; ทศนะของนักวิชาการต่อปัญหาการทารุณกรรมเด็กในสังคมไทย, 2537;การทารุณกรรมเด็ก, 2539; สภาวะทางจิตสังคมของเด็กหญิงที่ถูกทารุณกรรมทางเพศในศูนย์พิทักษ์สิทธิเด็กและมูลนิธิคุ้มครองเด็ก, 2539 ; ปัญหาการใช้มาตรการคุ้มครองสิทธิเด็กจากความรุนแรงในครอบครัว, 2540 ;ความรุนแรงในครอบครัว กรณีการประทุษร้ายร่างกายและทางเพศต่อเด็กในสังคมไทย, 2540 ;เด็กถูกล่วงเกินทางเพศ, 2540 ;การศึกษาการคุ้มครองดูแลเกี่ยวกับการล่วงละเมิดทางเพศนักเรียนประถมศึกษาสังกัดกรุงเทพฯ, 2541 ทศนคติต่อปัญหาการทารุณกรรมเด็กในครอบครัว, 2542 ; ปัจจัยแวดล้อมทางสังคมที่มีความสัมพันธ์กับระดับความรุนแรงของการกระทำผิดทางเพศของเด็กและเยาวชน

จะเห็นได้ว่า การศึกษาในเรื่องของสถิติ ความชุกของการทารุณกรรมทางเพศมีอยู่น้อย ซึ่งข้อมูลที่ใช้อ้างอิงกันส่วนมากจะมาจากองค์กรหรือหน่วยงานที่ให้ความช่วยเหลือเด็กและสตรีที่ประสบกับปัญหาดังกล่าว เท่านั้น ยังคงมีอีกส่วนหนึ่งที่ถูกละทิ้ง แต่ไม่เข้าขอรับความช่วยเหลือ อาจด้วยเหตุผลใดๆ ก็ตาม แต่จากสถิติส่วนหนึ่งที่ได้จากการเก็บรวบรวมของหน่วยงานองค์กรต่างๆ ดังกล่าว พบว่า เด็กที่ถูกล่วงเกินทางเพศมากที่สุดคือกลุ่มอายุระหว่าง 13-18 ปี ผู้กระทำเป็นเพศชาย ที่ส่วนใหญ่คือผู้คุ้นเคยกับเด็ก เช่น พ่อแท้ๆ พ่อเลี้ยง ญาติ คนรู้จัก เป็นต้น ซึ่งผู้กระทำมีทุกช่วงอายุ การศึกษาปัจจัยกำหนดความรุนแรงพบปัจจัยในระดับบุคคลและโครงสร้าง คือ ผู้กระทำ เคยเป็นผู้ที่ได้รับการทารุณกรรมทางเพศมาก่อน มีความผิดปกติทางพฤติกรรมทางเพศ เป็นโรคจิตหรือติดยา ยาเสพติด มีปัญหาด้านเพศสัมพันธ์ มีลักษณะนิสัยเจ้าชู้ ชอบดื่มสุรา เล่นการพนัน สะสมสื่อลามก และเป็นคนก้าวร้าว ปัจจัยเชิงโครงสร้างได้แก่ วัฒนธรรมในสังคม ภาวะเศรษฐกิจและสังคม สภาพครอบครัว โดยเฉพาะ สภาพสังคมวัฒนธรรมที่ให้ฝ่ายชายมีอำนาจและมีความสำคัญ ความแตกแยกทางสังคมที่เกิดขึ้นจากการแยกตัวของบุคคลและครอบครัว กล่าวคือ การที่ครอบครัวตัดขาดจากสังคมทำให้บุคคลในสังคมห่างเหินจากครอบครัวนั้น การกระทำต่างๆ ภายในครอบครัวถือเป็นเรื่องภายในที่บุคคลอื่นไม่ควรยุ่งเกี่ยว ทำให้เกิดการกระทำผิดต่างๆ ได้ง่ายขึ้น โดยเฉพาะการทารุณกรรมทางเพศต่อเด็กและหญิงในครอบครัว เพราะห่างไกลการควบคุมของสังคม งานการศึกษาอีกกลุ่มที่พบคือการศึกษาลักษณะของเด็กที่ได้รับการความรุนแรงพบปัญหาทั้งทางร่างกายและจิตใจ งานการศึกษาส่วนใหญ่จะเป็นการประเมินรูปแบบการทำงาน มาตรการการคุ้มครองป้องกัน เพื่อใช้ในการพัฒนาแนวทางการช่วยเหลือเด็กที่ได้รับการความรุนแรงเป็นหลัก

3.8 รูปแบบแนวทางการแก้ปัญหาความรุนแรงในครอบครัว

มีการพัฒนารูปแบบการจัดการปัญหาความรุนแรงในครอบครัวในหลายด้าน ทั้งมาตรการเพื่อป้องกันและการบำบัดรักษา มาตรการบำบัดรักษามีรูปแบบของแนวปฏิบัติเกิดขึ้นหลายด้าน เช่นการบำบัดผู้กระทำความรุนแรง การบำบัดผู้ที่ตกเป็นเหยื่อ การบำบัดครอบครัวและชุมชน มาตรการทางการแพทย์ มาตรการทางกฎหมาย อย่างไรก็ตามมีการประเมินแนวทางและการเสนอยุทธศาสตร์แนวทางการจัดการปัญหาที่กระทำต่อเด็ก และต่อผู้หญิงดังนี้

1. ยุทธศาสตร์แนวทางการจัดการปัญหาความรุนแรงต่อเด็ก

ศักยภาพขององค์กรทางสังคมทุกระดับได้แก่ บุคคล ครอบครัว ชุมชน และสังคม มีส่วนสำคัญที่มีปฏิสัมพันธ์ต่อการลดหรือเพิ่มปัญหาการกระทำความรุนแรงต่อเด็ก งานวิจัยชี้ชัดว่า การเลี้ยงดูของพ่อแม่ ความยากจน สภาพแวดล้อมของครอบครัว บริบททางวัฒนธรรม การแปลกแยก

ทางสังคม และอื่นๆ เป็นปัจจัยร่วมที่สำคัญต่อปัญหาความรุนแรงต่อเด็ก ในทางตรงกันข้ามหากเงื่อนไขแวดล้อมเด็กเป็นไปในทางบวกก็จะมีส่วนในการลดปัญหาการกระทำ ความรุนแรงต่อเด็กได้ เช่นเดียวกัน หรืออีกนัยหนึ่งโครงการป้องกันการทำร้ายร่างกายเด็ก มีความพยายามที่จะแก้ปัญหาเงื่อนไขที่มีแนวโน้มในการก่อปัญหาการปฏิบัติที่ไม่เหมาะสมต่อเด็กทั้งในระดับปฏิบัติการ และระดับโครงสร้าง ระดับปฏิบัติการ คือการเพิ่มความสามารถ ทักษะของพ่อแม่ในเลี้ยงดูลูก และรวมทั้งให้ความรู้เกี่ยวกับพัฒนาการการเจริญเติบโตของเด็กต่อพ่อแม่ ในระดับโครงสร้างมี 2 ปัจจัยหลัก ได้แก่ การเพิ่มความสามารถในการพึ่งตนเองทางเศรษฐกิจของครอบครัว และการจัด คำนึงทางสังคมที่ยอมรับความรุนแรงต่อเด็ก

อีกกรอบแนวคิดหนึ่งต่อแนวทางป้องกันปัญหาความรุนแรงต่อเด็ก แบ่งออกเป็น 3 ระดับ ระดับแรก เป็นการค้นหาและเปลี่ยนแปลงกระบวนการทางสังคมที่หล่อหลอมให้ปัญหาเกิดขึ้น และหล่อเลี้ยงให้ปัญหาดำรงอยู่ ได้แก่ ประเด็นเรื่องการขาดอำนาจทางสังคมของผู้หญิงและเด็ก ความสัมพันธ์เชิงอำนาจ และการใช้ความรุนแรงเพื่อแสดงอำนาจ การกระตุ้นเรื่องสิทธิเด็ก และเรียกร้องให้มีการจัดบริการทางสังคม และการจัดระบบบริการสุขภาพแก่เด็กอย่างทั่วถึงและเหมาะสมจึงเป็นเรื่องจำเป็น ระดับที่สอง เน้นการป้องกันก่อนปัญหาจะเกิดขึ้น ที่สำคัญคือโครงการการให้ความรู้ต่อพ่อแม่ ซึ่งให้เห็นถึงธรรมชาติของความเครียด การไม่สามารถควบคุมอารมณ์ตนเองได้ เมื่อโกรธหรือผิดหวัง และการตระหนักให้เห็นว่าสิ่งเหล่านี้เป็นปัจจัยสำคัญที่เพิ่มความเสี่ยงต่อการทำร้ายเด็ก ระดับที่สาม เป็นระดับที่อยู่ใกล้กับปัญหามากที่สุด เพราะเป็นวิธีการที่เกิดหลังจากปัญหาเกิดขึ้นแล้ว คือการพัฒนาศักยภาพของนักวิชาชีพที่ให้การดูแล ให้ความเข้าใจ และเข้าถึงปัญหาต่อผู้ที่กระทำ และผู้ที่ตกเป็นเหยื่อ รวมทั้งครอบครัวด้วย ข้อเสนอรูปแบบแนวทางในการแก้ปัญหาความรุนแรงต่อเด็ก ที่เร่งด่วนในขณะนี้คือการกำหนดกลุ่มเป้าหมายที่เป็นกลุ่มเสี่ยงสำคัญ และเน้นโครงการที่ดูแลปัญหาการทารุณทางร่างกาย การทำร้ายทางอารมณ์ และการทอดทิ้งเด็ก โครงการเหล่านี้ควรเน้นปฏิบัติการ วิธีการควรเน้นที่การเพิ่มการตระหนักรู้ และสุดท้าย การประเมินประสิทธิภาพของโครงการต่างๆ ที่ดำเนินการอยู่เป็นความจำเป็นเร่งด่วน (Lam, 1998)

2. ยุทธศาสตร์แนวทางการแก้ปัญหาความรุนแรงต่อสตรีในครอบครัว

การพัฒนาระบบข้อมูลเพื่อให้เข้าถึงปัญหาและการพัฒนาระบบเพื่อดูแลรักษาผู้ที่ได้รับความรุนแรงในครอบครัวยังต้องดำเนินการต่อไป แต่ก็พบว่าทั่วโลก การบังคับใช้กฎหมายเพื่อแก้ปัญหา ยังคงได้รับความสนใจน้อย แต่ขณะเดียวกันมีความจำเป็นอย่างยิ่ง งานวิจัยเชิงสำรวจพบว่า การเพิ่มการจับกุมผู้กระทำความรุนแรงจะลดความเสี่ยงของรุนแรงในครอบครัว Williams (1989) พบอีก

ว่า การจับกุมจะมีความหมายและมีผลเชิงการเปลี่ยนพฤติกรรมต่อผู้ชายที่กระทำความรุนแรง ในกรณีที่พวกเขาต้องเผชิญกับค่าใช้จ่ายทางตรง (direct cost) ทางสังคม การรู้สึกอับอาย ขาดหน้าตาจะเป็นเงื่อนไขสำคัญของผลทางตรงอันเกิดจากการถูกจับกุม การศึกษาเพื่อประเมินยุทธศาสตร์แนวทางการแก้ไขปัญหานั้นๆ ได้แก่ เรื่องการประเมินเกี่ยวกับสถานพักพิง และโครงการให้คำปรึกษา Berg et al (1986) สัมภาษณ์รายบุคคลกับภรรยาที่ถูกทำร้าย 155 คน พบว่า ในภาพรวมสถานพักพิงไม่ส่งผลกระทบต่อผู้ตกเหยื่อของความรุนแรงจากคู่สมรส ทั้งนี้ สถานพักพิงจะมีผลกระทบต่อผู้ที่ถูกทำร้ายในบางลักษณะเท่านั้น เมื่อผู้ถูกทำร้าย มีความพยายามและมีส่วนสำคัญในการที่จะควบคุมชีวิตของเธอ สถานพักพิงสามารถลดการเกิดความรุนแรงครั้งใหม่ได้อย่างชัดเจน ในขณะที่ผู้ที่ทำร้ายลักษณะอื่น สถานพักพิงไม่มีผลใดๆเลย และก็ดูเหมือนว่าจะถูกทำร้ายซ้ำอีกเมื่อกลับบ้าน

กล่าวโดยสรุป มาตราการเชิงสถาบันในการตอบสนองเพื่อแก้ไขป้องกันปัญหาความรุนแรงในครอบครัวยังมีไม่เพียงพอ และมีช่องว่างอย่างมาก สาเหตุประการสำคัญ สืบเนื่องจากโครงสร้างทางสังคมวัฒนธรรมชายเป็นใหญ่ ส่งผลให้ไม่สนใจหรือไม่มีความอ่อนไหวในการรับรู้ปัญหาระดับบุคคลของเด็กและผู้หญิง นอกจากนั้น ข้อมูลทางวิชาการและนักวิจัยส่วนใหญ่มีแนวโน้มที่จะหาแสดงปัจจัยกำหนดปัญหาความรุนแรงในระดับบุคคลมากกว่าการสะท้อนปัญหาเชิงโครงสร้างและสุดท้ายสังคมคาดหวังให้ครอบครัวควรมีบทบาทสำคัญในการดูแลปัจจัยพื้นฐาน การป้องกันและการสนับสนุนแก่สมาชิกในครอบครัวด้วยตนเอง เหล่านี้ทำให้การกำหนดแนวทางการแก้ไขปัญหายังคงคับแคบและแยกเป็นส่วนๆ จำเป็นอย่างยิ่งที่จะแสดงข้อมูลที่ทำให้เห็นปัญหาทางสังคม และผลกระทบทางสังคมของความรุนแรงในครอบครัว ขณะเดียวกัน ต้องปรับเปลี่ยนทัศนคติ ความคิด การกระทำ งบประมาณเพื่อการสะท้อนปัญหาที่แท้จริงของผู้ที่ได้รับ ความรุนแรง แต่ถูกปิดบังซ่อนเร้นด้วยเงื่อนไขทางสังคม ต้องส่งเสริมการพัฒนาระบบฐานข้อมูลที่มีคุณภาพ สถานการณ์ของปัญหาความรุนแรงที่กระทำกับเด็กและสตรีนั้นยังรายงานต่ำกว่าความเป็นจริงมาก (under reported) เพราะผู้ถูกกระทำซึ่งส่วนใหญ่เป็นสตรีและเด็กไม่ยอมรายงาน

4. ฐานข้อมูลที่เป็น website สำคัญเกี่ยวกับความรุนแรงในครอบครัว (Milan, 2001)

1 Gender, violence and development:
www.brad.ac.uk/acad/dppc/gender.html

เป็นฐานข้อมูลเกี่ยวกับ รายงานและ บทความที่ มาจากการจัดชุดสัมมนาเป็นระยะเวลา 2 ปี สนับสนุนโดย ESRC เรื่อง Men and masculinities from a development perspective รวมทั้ง สิ่งตีพิมพ์ที่เกี่ยวข้องด้วย

2 UN Men's group for gender equality :

www.undep.org/gender/programmers/men/men_ge.html

เป็นฐานข้อมูลของ UN ที่เน้นการเรียกร้องให้ชายเข้ามามีส่วนในการสร้างความเท่าเทียมทางเพศ โดยมีการเสนอแนะ ยุทธศาสตร์หลักในการทำงานโดยการ

3. UNFPA : A new role for men

www.unfpa.org/modules/intercenter/role4men/index.htm

ฐานข้อมูลนี้เน้นบทบาทชายในการมีบทบาทสำคัญที่จะเสริมอำนาจแก่หญิงได้ โดยตั้งข้อถกเถียงเกี่ยวกับ การเพิ่มบทบาทชายในช่วงการตั้งครรภ์และการคลอด ความรับผิดชอบของชายในการ จัดปัญหาความรุนแรงต่อสตรี และบทบาทชายในการช่วยเหลือกิจกรรมในบ้าน

4. UNICEF : 'Men in Families' report :

www.unicef.org/reserval/malesr.htm

เป็นรายงานการทบทวนความรู้ปัจจุบัน เกี่ยวกับบทบาทชายในครอบครัว โดยวิเคราะห์อภิปรายใน ระดับประเทศ และแนวคิดของสาขาวิชา รวมทั้ง ยังเสนอโครงการวิจัยเชิงปฏิบัติเพื่อการปฏิบัติการ ด้วย

5. World Bank GenderNet :

www.worldbank.org/gender/

เน้นข้อมูลการให้ความสำคัญของการส่งเสริมบทบาทหญิงชายในการประสานการทำงานในทุก สาขา ฐานข้อมูลนี้ จะกล่าวถึงความสำเร็จของแนวคิดนี้ผ่าน งานวิจัยและกิจกรรมต่างๆ

6. Violence Against Women Online Resources :

www.vaw.umn.edu/index/asp

ฐานข้อมูลนี้ มีประโยชน์ต่อวิชาชีพที่ทำงานเกี่ยวกับความรุนแรงต่อสตรี เพราะให้ข้อมูลปัจจุบัน และแนวทางการยุติปัญหา รวมทั้งยังให้ข้อมูลฐานข้อมูลงานวิจัย โครงการแนวทางเพื่อแก้ไข ปัญหา ผลกระทบที่เกิดขึ้นทั้งทางเศรษฐกิจ, สาธารณสุข และครอบครัว

7. VawNet Library :

www.vawnet.org/

เป็นฐานข้อมูลของอเมริกา ที่เสนอข้อมูล และ เครื่องมือต่างๆที่จะช่วยเหลือนักปฏิบัติ และองค์กร ที่ทำงานระดับท้องถิ่น ชาติ และนานาชาติ เพื่อขจัดปัญหาความรุนแรง ต่อผู้หญิงและเด็กทุกรูปแบบ ฐานข้อมูลนี้ยังรวมถึง การริเริ่มในระดับรากหญ้า การสังเคราะห์นโยบายและข้อกฎหมาย สถิติและข้อเท็จจริง และอุปกรณ์เครื่องมือเพื่อการอบรม

9. Women's Net: South Africa Preventing Violence Against Women :

www.womensnet.org.za/pvaw/vaw.htm

ฐานข้อมูลนี้รวบรวมโดย องค์การป้องกันการความรุนแรงต่อสตรีของแอฟริกาใต้ มุ่งเน้นการเผยแพร่ข้อมูลเชิงปฏิบัติ ให้กับผู้ปฏิบัติงาน นักวิจัย และผู้กำหนดนโยบายที่ทำงานเพื่อป้องกันความรุนแรงต่อสตรี ประกอบด้วย บริบทเชิงสังคมของความรุนแรงต่อสตรี ในประเทศแอฟริกาใต้ ข้อเท็จจริงของปัญหา และ แหล่งของการช่วยเหลือเมื่อเกิดปัญหา การรณรงค์ของ NGO และ หน่วยงานระดับชาติ จังหวัด และ ท้องถิ่น พัฒนาการทางกฎหมาย และองค์กร ฐานข้อมูลที่เกี่ยวข้อง

10. Coalition Against Trafficking in Women

www.uri.edu/artsci/wms/hughes/catw/catw.htm

เป็นฐานข้อมูลของ NGO ด้านสิทธิสตรี ที่ว่าด้วยเรื่องการเอาเปรียบทางเพศทุกรูปแบบ มีข้อมูลเชิงข้อเท็จจริง เรื่อง Global Sexual Exploitation ที่จะบอกถึง ข้อมูลและข้อเท็จจริงของประเทศต่างๆ ในหัวข้อที่เกี่ยวกับ การค้าหญิง หญิงบริการทางเพศ ภาพโป๊ และกระบวนการในการเอาเปรียบทางเพศและความรุนแรงต่อผู้หญิง

11. UN Human Rights Page on Women and Violence :

www.un.org/rights/dpi1772e.htm

เป็นเอกสารเชิงแนวคิดของ UN ตั้งแต่เรื่องคำจำกัดความรุนแรงบนฐานเรื่องเพศ การข่มขืน และความรุนแรงในครอบครัว การเลือกกำหนดบุตรชาย โสเภณี การค้าหญิง ความรุนแรงต่อผู้ย้ายถิ่น และข้อมูลเกี่ยวกับขั้นตอนทางกฎหมายเพื่อแก้ไขปัญหาการกระทำ ความรุนแรงต่อสตรี

12. Feminist.com :

www.feminist.com/violence

เป็นฐานข้อมูลด้านสตรีนิยมที่ต่อต้านความรุนแรงและสิ่งตีพิมพ์เช่น เรื่อง Speak out about global violence , towards an understanding of male violence against women , sexual assault

5. ข้อเสนอระบบการวิจัยสำหรับประเทศไทย

ระบบการวิจัยสำหรับประเทศไทยในเรื่องความรุนแรงในครอบครัว ควรเน้นเพื่อการสร้างเคลื่อนไหวในเชิงนโยบายและกระตุ้นการตระหนักรู้กับสังคม ระบบข้อมูลควรเป็นฐานข้อมูลชัดเจน เชื่อถือได้ และรัดกุม เพื่อจะนำไปสู่การรู้ขนาดปัญหา บั๊จจัยเงื่อนไข และผลกระทบของปัญหาที่ชัดเจนเพื่อการติดตามแก้ไขปัญหาย่างเป็นระบบ ควรส่งเสริมงานวิจัยที่นำไปใช้ในการทำแผนยุทธศาสตร์ให้กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อช่วยในการปรับแผนปฏิบัติการด้านความรุนแรงที่กระทำกับสตรี และเด็ก ให้มีรายละเอียดที่ชัดเจนขึ้น โดยควรหน่วยงานเฉพาะทางการศึกษาวิจัย

(clearing house) ที่เป็นแหล่งรวบรวมข้อมูลจากงานวิจัยที่ทำต่อเนื่องระยะยาว และมีการนำเสนอข้อมูลสู่รัฐสภา นักการเมือง สื่อมวลชน และสังคม
ประเด็นการวิจัยที่มีความสำคัญคือ

1. งานวิจัยเพื่อพัฒนาตัวชี้วัดความรุนแรงประเภทต่างๆ ในสังคมไทยที่มีความไว (sensitive) และมหภาค (macro) พอเพียง
2. งานวิจัยเพื่อพัฒนาระบบบริการในการบำบัดรักษาผู้ได้รับความรุนแรง(service – based research) ได้แก่การพัฒนา standard protocol ในการซักประวัติ วินิจฉัย และให้การดูแลการรักษา การวิจัยเพื่อพัฒนารูปแบบการจัดบริการที่ตอบสนองผู้ถูกกระทำ ความรุนแรงได้อย่างองค์รวม และเป็นบริการที่มีคุณภาพสูง
3. งานวิจัยในเรื่องความรุนแรงที่กระทำกับเด็กและสตรีทั้งในเรื่องประเภทรูปแบบ ความถี่ สาเหตุที่มา ปัญหา และความต้องการของผู้ถูกกระทำ ประเภทบริการที่ต้องการ
4. งานวิจัยเพื่อพัฒนากลไกด้านการวิจัยหลายสาขาวิชา(intersectoral discipline) ที่มีแผนงาน และการดำเนินงานที่ประสานและเชื่อมโยงกันในทุกกระดับ
5. งานวิจัยเพื่อปรับปรุงกฎหมายและการบังคับใช้กฎหมายที่เกี่ยวกับความรุนแรง
6. งานวิจัยที่เพื่อหารูปแบบและทางเลือก สำหรับบทบาททางศาสนา คุณค่าทางวัฒนธรรม และการเสริมพลังทางจิตวิญญาณ และคุณธรรม เพื่อการหยุดยั้งปัญหาความรุนแรงในครอบครัว
7. สนับสนุนงานวิจัยในประเด็นสื่อมวลชน/การสื่อสารกับความรุนแรงในครอบครัว และงานวิจัยที่เกี่ยวกับประสบการณ์ของผู้หญิงที่รอดพ้นจากการถูกกระทำ ความรุนแรง รวมทั้งงานวิจัยที่มีประเด็นเกี่ยวกับความรุนแรงเชิงโครงสร้าง เช่น patriarchal values ซึ่งเป็นรากเหง้า ในสังคมไทย

6. ข้อเสนอด้านกลไกการทำงาน

1. ควรมีกลไกกลางระดับชาติ ที่ทำหน้าที่ด้านการพัฒนาองค์ความรู้ โดยเชื่อมโยงกับกลไกระดับนโยบาย ซึ่งขณะนี้ ในงานด้านความรุนแรงต่อเด็กและผู้หญิง ปรากฏเป็นนโยบายและแผนระดับชาติที่ชัดเจน โดยมีกลไกกลางด้านปฏิบัติคือ สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมและประสานงานสตรีแห่งชาติ (กสส.) สำนักปลัดนายกรัฐมนตรี แต่ขาดกลไกกลางที่จะเชื่อม และผลักดันองค์ความรู้ ขณะนี้ที่กสส. ดำเนินการอยู่เป็นเพียงการสนับสนุนโครงการเป็นเรื่อยๆ หรือเชื่อมโยงที่จะประสานเพื่อใช้ความรู้งานวิจัยจากหน่วยงานอื่น
2. กลไกในสถาบันการศึกษา ควรสนับสนุนการมี excellent center หรือ ศูนย์วิจัยที่เชี่ยวชาญในเรื่องความรุนแรง ในมิติต่างๆให้กว้างขวาง เพื่อให้เกิดเกิดการแสวงหาความรู้อย่างต่อเนื่อง เป็น

ระบบ และรวมทั้งมีเวทีประชุมวิชาการ การอบรมที่จะสนองตอบต่อหน่วยงานผู้ใช้อย่างตรงเป้าหมาย และเป็นแกนกลางสร้างความร่วมมือระหว่างสถาบันเพื่อการแลกเปลี่ยนข้อมูลงานวิจัย และประสบการณ์

3. กลไกออกภาครัฐ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง องค์การพัฒนาเอกชน ที่ถือว่าเป็นองค์กรระดับพื้นที่ ที่เข้าถึงกลุ่มเป้าหมายได้มาก ต้องเสริมความแข็งแกร่งทางวิชาการ และการสรุปบทเรียนการทำงาน รวมทั้งการเรียนรู้เทคนิควิธีการใหม่

4 กลไกสร้างกระแสสังคม ต้องทำให้เรื่องความรุนแรงเป็นประเด็นสาธารณะ ให้คนไทยมีความเข้าใจเรื่องสิทธิมนุษยชน มากขึ้น ยกกระดับความคิด จากการที่เห็นลูก ภรรยา เป็นสมบัติ เป็นการให้เห็นทุกคนเป็นมนุษย์

8. ข้อเสนอการจัดโครงสร้างการวิจัย

: จัดตั้งศูนย์วิจัยด้านความรุนแรงในครอบครัว

ด้วยเหตุที่ ในประเทศไทย ความรู้ด้านความรุนแรงยังขาดแคลน และที่ดำเนินการอยู่เป็นการดำเนินการเมื่อเกิดปัญหาความรุนแรงแล้วโดยองค์กรที่เกี่ยวข้อง ทั้งองค์กรด้านการช่วยเหลือทางสังคม องค์การพัฒนาเอกชน องค์กรทางกฎหมาย งานวิจัยที่มีอยู่ไม่มากนักในประเทศไทย เป็นไปอย่างกระจัดกระจายตามความสนใจของนักวิจัยและแหล่งทุน

ความรู้ที่ชัดเจน เฉพาะเจาะจงที่จะนำไปสู่การตัดสินใจ จำเป็นต้องมีหน่วยงานที่จะทำหน้าที่เป็นผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้าน (excellent center) โดยเชื่อมโยง ร่วมมือกับทั้งผู้กำหนดนโยบาย ผู้ปฏิบัติงาน นักวิจัยสาขาต่างๆที่เกี่ยวข้อง ในการวางทิศทางการอบงานวิจัย และจัดกระบวนการใช้ผลการวิจัย รวมทั้งเสริมศักยภาพงานวิจัยในประเทศโดยร่วมมือกับเครือข่ายสถาบันวิจัยระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้อง

7.1 พันธกิจเป้าหมาย

1. เป็นศูนย์ข้อมูลระดับชาติเกี่ยวกับความรุนแรงในครอบครัวที่สามารถตอบสนองต่อการตัดสินใจในเชิงนโยบายและการพัฒนาระบบเพื่อการแก้ไขปัญหา
2. เป็นศูนย์ที่วิจัยที่จะเผยแพร่ผลงานวิจัยสู่สาธารณะชน และนักวิชาการ ผู้ปฏิบัติ ผ่านสื่อสิ่งพิมพ์ และการจัดประชุมเชิงปฏิบัติการกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องต่างๆ
3. เป็นศูนย์ที่จะสนับสนุนงานวิจัยเชิงนโยบาย และการประเมินโครงการที่สำคัญเกี่ยวกับความรุนแรงในครอบครัว

4. เป็นศูนย์ที่จะพัฒนาเวทีเชิงนโยบายกับผู้ที่เกี่ยวข้องสหสาขาวิชาเกี่ยวกับความรุนแรงในครอบครัวเพื่อให้สามารถกำหนดความต้องการงานวิจัยเชิงนโยบายที่สอดคล้องและมีนัยยะสำคัญต่อการเปลี่ยนแปลง
5. เป็นศูนย์ที่จะร่วมมือทางวิชาการกับศูนย์วิจัยระดับนานาชาติเพื่อพัฒนาศักยภาพงานวิจัยในระดับประเทศ
6. เป็นศูนย์ที่จะพัฒนาศักยภาพเครือข่ายนักวิจัยสหสาขาวิชาด้านความรุนแรง

7.2 แผนงานสนับสนุนงานวิจัย

แผนงานนี้มุ่งเน้นการให้ได้โครงการและผลงานวิจัยที่สำคัญเชิงนโยบายเพื่อเป็นประโยชน์ต่อการเผยแพร่เพื่อให้สาธารณะชนตระหนักถึงปัญหา และเป็นประโยชน์ต่อการตัดสินใจในเชิงนโยบายสำหรับผู้ปฏิบัติงานและหน่วยงานระดับนโยบาย หัวข้อการวิจัยสำคัญที่สมควรมุ่งเน้นให้การสนับสนุนได้แก่

1. ชุดการวิจัยที่ว่าด้วยรูปแบบและผลกระทบของเด็กที่มีประสบการณ์ความรุนแรงในบ้าน

คำถามการวิจัยสำคัญที่สมควรมุ่งตอบคำถาม ได้แก่

- ขนาด และความรุนแรงของปัญหา เด็กประสบปัญหาความรุนแรงในบ้าน
- รูปแบบที่เด็กประสบปัญหาความรุนแรงในบ้าน และปัจจัยเงื่อนไขที่กำหนดในแต่ละกลุ่มสังคม
- ผลกระทบทั้งระยะสั้นและระยะยาวต่อเด็กที่ได้รับความรุนแรง
- ระบบสวัสดิการสังคม และชุมชนที่จะช่วยเหลือหรือแก้ไข้ปัญหา
- ประสิทธิภาพของระบบการป้องกัน ช่วยเหลือและ แนวทางการพัฒนารูปแบบใหม่ๆที่จะช่วยเหลือเด็กที่ถูกทำร้าย

2. การวิจัยระดับชาติว่าด้วยปัญหาความรุนแรงในกลุ่มวัยรุ่น และการวิจัยเชิงทดลองแนวทางการป้องกันปัญหาความรุนแรงในระบบโรงเรียน

คำถามการวิจัยที่ควรตอบ ได้แก่

- ขนาดและความรุนแรงของปัญหาความรุนแรงในความสัมพันธ์ระหว่างหญิงชายของกลุ่มวัยรุ่น
- แบบแผน และเงื่อนไขของการเกิดความรุนแรง
- การศึกษาข้ามวัฒนธรรมของปัญหาความรุนแรงระหว่างหญิงชายของกลุ่มวัยรุ่น
- รูปแบบแนวทางสำคัญของการป้องกันปัญหาในโรงเรียน และเครือข่ายวัยรุ่น

3. การวิจัยพื้นฐานเพื่อพัฒนาองค์ความรู้เรื่องความรุนแรงต่อผู้หญิงและเด็กในสังคมไทย

การสำรวจและวิเคราะห์ขอบเขต ลักษณะ และแบบแผนของการเกิดความรุนแรงต่อผู้หญิงและเด็ก โดยเฉพาะประเด็นเรื่องความรุนแรงในครอบครัวและความรุนแรงทางเพศ การศึกษานี้ควรทำในระดับชาติ และควรเป็นเรื่องเร่งด่วนที่สุด เพื่อสร้างความเข้าใจปรากฏการณ์ทั้งในด้านกว้างและด้านลึกอย่างเป็นปัจจุบัน และเป็นระบบมากที่สุด นอกจากนี้แล้วมีประเด็นหลักอื่นๆ ที่มีความสำคัญในการเสริมฐานองค์ความรู้เรื่องนี้คือ

- การเก็บข้อมูลเชิงสถิติที่เกี่ยวข้องอย่างต่อเนื่อง เพื่อเป็นฐานข้อมูลที่สามารถบอกแนวโน้มการเปลี่ยนแปลง ซึ่งจะมีผลต่อการกำหนดทิศทางการหรือแนวทางการทำงานเรื่องนี้ต่อไป สามารถนำมาช่วยปรับปรุงระบบการจัดเก็บข้อมูลของรัฐเรื่องนี้ให้ดีขึ้น
- การพัฒนารูปแบบและแนวทางในการสื่อสารกับบุคคลในครอบครัว เพื่อป้องกันปัญหาการถูกล่วงเกินทางเพศ การสื่อสารกับสังคมเพื่อให้ตระหนักถึงปัญหา และสร้างค่านิยมที่ไม่เป็นอุปสรรคหรือขัดขวางการยุติการเอาเปรียบทางเพศ
- สำรวจบทบาทของสถาบัน กลุ่ม และกลไกต่างๆ ในสังคมที่มีอิทธิพลและสร้างความรุนแรง ต่อผู้หญิงทั้งทางตรงและเชิงโครงสร้าง
- สำรวจวิถีปฏิบัติทางวัฒนธรรมและทางเศรษฐกิจที่สนับสนุนความรุนแรงต่อผู้หญิง วิเคราะห์ลักษณะ รูปแบบ ขอบเขต และเงื่อนไขที่สนับสนุนให้เกิดความรุนแรง

4. การศึกษาด้านรูปแบบการให้ความช่วยเหลือและการบริการ เพื่อนำมาสร้างระบบการให้ความช่วยเหลือทางสุขภาพกายและฟื้นฟูสภาพจิตใจต่อผู้หญิงที่ตกเป็นเหยื่ออย่างทันท่วงที มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลยั่งยืน การศึกษาในด้านนี้พึงศึกษาเปรียบเทียบการดำเนินงานระหว่างภาคราชการและองค์กรพัฒนาเอกชนเพื่อเข้าใจจุดอ่อนและจุดแข็งของทั้งสองฝ่าย ประเด็นสำคัญ ที่พึงต้องมีการวิจัยคือ

- สำรวจกระบวนการดำเนินงานของรัฐและเอกชนในเรื่องการให้ความช่วยเหลือ ข้อจำกัด และปัญหาที่มีอยู่
- สำรวจและประเมินผลระบบการจัดเก็บข้อมูลที่มีอยู่
- วิเคราะห์ผลกระทบทางสุขภาพทั้งระยะสั้นและระยะยาวที่เกิดต่อผู้หญิงที่เสียหาย ในแต่ละประเภทของความรุนแรง

- การศึกษาวิจัยเพื่อสร้างหลักสูตรอบรมระยะสั้นในการฟื้นฟูสภาพจิตใจของผู้เสียหาย ต่อ บุคลากรที่เกี่ยวข้องทุกฝ่ายอย่างสม่ำเสมอทั่วถึง เพื่อพัฒนาคุณภาพและประสิทธิภาพของ การดำเนินงานบริการเรื่องนี้

5. งานวิจัยอื่นๆ ที่น่าสนใจ เช่น การศึกษาปัญหาความรุนแรงและการทารุณผู้สูงอายุในครอบครัว ทั้งสถานการณ์ปัญหา ขนาดและความรุนแรง รูปแบบและปัจจัยกำหนด เป็นต้น

7.3 แผนงานการพัฒนาความเข้มแข็งของระบบการวิจัยด้านความรุนแรงในสังคมไทย

1. แผนพัฒนาเครือข่ายนักวิจัยสหสาขาวิชาการ

แผนงานนี้เน้นการจัดเวทีทางวิชาการ กับเครือข่ายนักวิจัย และผู้ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้อง มีเป้าหมาย สำคัญในการเป็นเผยแพร่ความรู้ ระหว่างนักวิจัยสาขาต่างๆ

2. แผนงานเผยแพร่ผลงานวิจัย

- เน้นการรวบรวมผลการวิจัยสำคัญ fact findings ทั้งในประเทศ และต่างประเทศ เพื่อมุ่งให้ สาธารณะชนตระหนักถึงปัญหา
- เน้นการผลิตบทความ รายงานเพื่อเผยแพร่ผลงานวิจัยที่ดำเนินการและให้การสนับสนุน

3. แผนงานพัฒนาระบบวิจัยระหว่างประเทศ

- ศูนย์วิจัยนี้ จะร่วมมือกับศูนย์วิจัยที่เชี่ยวชาญด้านความรุนแรงในครอบครัว เช่น Minerva Center for Youth Policy มหาวิทยาลัย Haifa โดย ศาสตราจารย์ Zvi Eizikovits และศาสตราจารย์ Gideon Fishman ในการพัฒนาศักยภาพด้านงานวิจัยในประเทศไทย และการร่วมมือ กันในการศึกษาวิจัยเปรียบเทียบระหว่างประเทศ เพื่อร่วมกันในการผลิต เผยแพร่ และ สร้างชื่อเสียงเป็นที่ยอมรับทั้งในประเทศและต่างประเทศ กิจกรรมในขั้นเริ่มต้น คือ การประชุมเชิงปฏิบัติ การระหว่างสถาบัน เพื่อร่วมกันกำหนดโจทย์ และกระบวนการแลกเปลี่ยนเทคโนโลยีในการ พัฒนาความรู้ สร้างความรู้ และใช้ความรู้ในการทำงานกับผู้กำหนดนโยบายและผู้ปฏิบัติงาน
- นอกจากนั้น ยังจะเข้าร่วมกับ สภาเครือข่ายองค์กรด้านความรุนแรงโลก เพื่อติดตามความก้าวหน้า และแลกเปลี่ยนเทคโนโลยีด้านองค์ความรู้ และเครื่องมือสำคัญในการศึกษาวิจัย

ทั้งนี้ในระยะเริ่มต้นมีความจำเป็นที่จะมีแผนการจัดความสัมพันธ์กับหน่วยวิจัยและเครือข่ายองค์กรด้านความรุนแรงระดับนานาชาติดังนี้

1. การพัฒนาโครงการวิจัยเปรียบเทียบระหว่างประเทศด้านความรุนแรงในครอบครัว

2. การประชุมเชิงปฏิบัติการระหว่างประเทศ เพื่อมุ่งแลกเปลี่ยนเทคโนโลยี ความเคลื่อนไหวเชิงนโยบายและ การพัฒนาเครือข่ายความร่วมมือทั้งด้านองค์ความรู้ เครื่องมือ ประสิทธิภาพรูปแบบในการแก้ไขปัญหา

เอกสารอ้างอิง

1. Abdullah, R. ,Raj-Hashim, R, & Schmitt, G. (1995) *Battered Women in Malaysia : Prevelence, Problems and Public Attitudes*. Selangor Dural Ehsan, Malasia; Women's Aid Organization.
2. Achawanijakul, K et al (2003) *Violence against woman in intimate relationships in Thailand*. Institute of Population and Social Research, Mahidol University (drafted)
3. Cate, R. M., Henton, J. M., Koval, J., Christopher, F. S.,& Lloyd, S. (1982) Premarital abuse : A social psychological perspective. *Journal of Family Issues*, 3, 79-91.
4. Centers for Disease Control and Prevention (CDC) 2003 National Center for Injury Prevention and Control, <http://www.cdc.gov/ncipc/dvp/fivp/rquest10.htm>
5. Dobash, R.E & Dobash, R. P. (1983) Pattern of violence in Scotland. In R. J. Gelles & C. P. Cornell (eds.) *International Perspectives on Family Violence*(pp. 147-155) Lexington, MA : D.C. Health.
6. Egeland B. et al (1987) Intergenerational continuity of abuse. In Richard J. Gelles and Jane B. Lancaster (eds.) *Child abuse and Neglect : Biosocial Dimensions*. Hawthorne. NY: pp 255-276
7. Gazmararian JA, Petersen R, Spitz AM, Goodwin MM, Saltzman LE, Marks JS. Violence and reproductive health; current knowledge and future research directions. *Maternal and Child Health Journal* 2000;4(2):79-84.
8. Gelles R. J & Conte, J. R. (1990) Domestic violence and sexual abuse of children : A review of Research in the Eighties, *Journal of Marriage and the Family* 52 (November 1990) , 1045-1058
9. Gelles, R. J (1999) *Family Violence in Family Violence 2nd edition : Prevention and Treatment*. Robert L. Hampton (ed.) Sage , p. 1-30

10. Hampton, R. L. et al (1999) Physical and sexual violence in marriage *Family Violence in Family Violence 2nd edition : Prevention and Treatment*. Robert L. Hampton (ed.) Sage. pp. 168-198.
11. Herrenkohl E. C. et al, (1983) Perspectives on the intergenerational transmission of abuse. In David Finkelhor, Richard L Gelles, Gerald Hotaling and Murray A. Straus (eds.) *The Dark Side of the Families : Current Family Violence Research*. Newbury Park, CA : Sage
12. Hoffman K. T. et al (1994) Physical wife abuse in Non-western society : an intergrated theoretical approach, *Journal of Marriage and the Family* 56 (February 1994) : 131-146
13. Jackson, S. (1999) Issues in the dating violence research: A review of the literature. *Aggression and Violent Behavior*. 4(2), 233-247
14. Kaufman J. & Edwand Z. (1987) Do abused children become abusive parents? *American Journal of Orthopsychiatry* 57 : 186-192
15. Koetsawang, S. 9(1993) Illegally induced abortion in Thailand , Paper presented at IPPE SEAO Regional Programme Advisory Panel Meeting on Abortion, Bali, Indonesia, 29-30 October, 1993
16. Lam, J.D (1998) Child Sexual abuse. In *Violence in Intimate Relationships: Examining Sociological and Psychological Issues*. N. A. Jackson and G. C. Oates (eds.) Casanova Oates.
17. Legerwood, J. (1990) Changes Khmer conception of gender; Women stories and the social orders. Dissertation abstracts International. Ann Arbor, MI; University Microfilms.
18. Levinson, D. (1989) *Family violence in cross-cultural perspective* . Newbury Park, CA: Sage
19. Makepeace, 1986 Makepeace, J. (1986) Gender differences in courtship violence victimization. *Family Relations*, 35, 383-388
20. McKelvey , R. S. & Webb, J. A. (1995) A pilot study of abuse among Vietnamese Amerasians. *Child Abuse & Neglect*, 19(5), 545-533
21. Milane, Elizabeth- Jane (2001)Key Websites and NGO newsletters on VAW and men's group *Development* 44: 3, pp-133-136,

22. Min, P. G. (1998) *Changes and conflicts : Korean immigrant families in New York*. Boston: Allyn & Bacon.
23. National Child Abuse and Neglect Data System (NCANDS) website
<http://www.acf.hhs.gov/news/press/2002/abuse.html>.
24. Olds, D.L. et al (1986) Preventing child abuse and neglect : A randomized trial of nurse home visitation. *Pediatrics* 77: 65-78, 1986
25. Paltial, F. L. (1987) Women and mental health : A posts- Nairobi perspective. *World Health Statistics. Quarterly*, 40, 233-266
26. Rhee, S. (1997) Domestic violence in the Korean immigrant family. *Journal of Sociology and Social Welfare*, 24,63-77
27. Schechter, S. (1983) *Women and Male Violence* . Boston: South End Press.
28. Strause, M. A. & Gelles, R. J (1986) Societal change and change in family violence from 1975-1985 as revealed in two national surveys . *Journal of Marriage and the Family* 48: 465-479, 1986
29. Strause, M. A. (1979) Measuring intrafamily conflict and violence: The Conflict Tactics (CT) scales. *Journal of Marriage and the family*, 41, 75-88
30. Tang, C. S. (1999) Wife abuse in Hong Kong Chinese families : A community survey . *Journal of Family Violence*, 14(2) . 173-191
31. Tjaden P, Thoennes N. Full Report of the Prevalence, Incidence, and Consequences of Intimate Partner Violence Against Women: Findings from the National Violence Against Women Survey. Report for grant 93-IJ-CX-0012, funded by the National Institute of Justice and the Centers for Disease Control and Prevention. Washington (DC): NIJ; 2000.
32. Unger, R.,& Crawford, M. (1992) *Women Gender : A Faminist Psychology*. New York : McGraw-Hill.
33. WHO (1997) Fact sheet No. 150 Child abuse and neglect
34. WHO. (2000) Fact sheet No. 239 Violence against women
35. Williams, K. R.& Hawkins R. (1989)The meaning of arrest for wife assault. *Criminology* 27 : 163-181 ,1989
36. Yick A. G. and Agbayani- Siewert, P. (1997) Perceptions of domestic violence in a Chinese American community : *Journal of Interpersonal Violence*, 12, 832-846.

37. Yoshihama , M. R. & Sorenson, S. B. (1994) Physical, sexual and emotional abuse by male intimates : Experiences of women in Japan. *Violence and Victims*,9(1)63-77
38. Youngblande L. M & J. B. (1989) The social and emotional consequences of child maltreatment In R. Ammerman and Michel Hersen (eds.) *Children at Risk : An Evaluation of Factors Contributing to Child Abuse and Neglect*. New York : Plenum. ,1989
1. ชลิตาภรณ์ ส่งสัมพันธ์ (2543) “เรื่องราว” ของความรุนแรงในสังคมไทย: ช่างค้นศพ พ่อฆ่าลูก และอื่น ๆ นำเสนอในการประชุมวิชาการ”สังคมกับสุขภาพ”ครั้งที่ 2 เรื่อง”จาก...พรมแดนความรู้สู่...การแก้ไขปัญหา: กรณีการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์และกรณีความรุนแรงในสังคมไทย”จัดโดยสถาบันวิจัยระบบสาธารณสุข, กรุงเทพฯ9-10 พฤศจิกายน 2543
40. ชัยวัฒน์ สถาอานันต์ (2543) ทั้งเป็น”เหยื่อ”และ”ฆาตกร”? :สู่ทฤษฎีทั่วไปว่าด้วยความรุนแรงในสังคมไทยงานศึกษาเพื่อนำเสนอในการประชุมวิชาการ”สังคมกับสุขภาพ”ครั้งที่ 2 เรื่อง”จาก...พรมแดนความรู้สู่...การแก้ไขปัญหา: กรณีการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์และกรณีความรุนแรงในสังคมไทย”จัดโดย สถาบันวิจัยระบบสาธารณสุข, กรุงเทพฯ9-10 พฤศจิกายน 2543
41. โชติมา กาญจนกุล. (2540). *ความรุนแรงในครอบครัว: การศึกษาการทำร้ายร่างกายภรรยา*. ปรินทิพนิพนธ์การศึกษาดุษฎีบัณฑิต สาขาพัฒนศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
42. ดนยา ธนะอุดม. (2539). *ความรุนแรงในครอบครัว: ศึกษาในหญิงตั้งครรภ์*. วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตร์ มหาบัณฑิต คณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล.
43. ทวี ตาตะยานนท์.(2540). *ระเบียบการตำรวจเกี่ยวกับคดี*. ฉบับรวมเล่ม (ปรับปรุงใหม่).
44. นิจวรรณ วีรวัฒน์นอม. (2540). *ความรุนแรงต่อสตรี: ศึกษาในกลุ่มผู้หญิงอายุ 15-44 ปี ที่มารับบริการ ณ แผนกผู้ป่วยนอก โรงพยาบาลชัยนาท*. วิทยานิพนธ์หลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต คณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล.
45. บุศรินทร์ คล่องพยาบาล. (2542). *ความรุนแรงในครอบครัว : ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการถูกทำร้ายของภรรยาในเขตอำเภอเมือง จังหวัดสระแก้ว*. วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต คณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล.
46. ปัญชลี โชติคุต. 2541. *การใช้ความรุนแรงต่อคู่สมรส*. วิทยานิพนธ์สังคมวิทยาและมานุษยวิทยา มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

47. พิมพ์วัลย์ บุญมงคล, นิภรณ์ สันตหจรียา และศันสนีย์ เรืองสอน (บรรณาธิการ). (2542). *ร้อยร้าวองค์ความคิดผู้หญิงกับสุขภาพ*. กรุงเทพฯ: เจเนเดอร์เพรส.
48. เพ็ญจันทร์ ประดับมุข. ความรุนแรง (2543) ภัยเงียบที่ทำลายระบบวิจัยสุขภาพ เอกสารนำเสนอในการประชุมระดมสมอง เรื่อง ระบบการวิจัยสุขภาพแห่งชาติที่พึงประสงค์ ข้อเสนอในการจัดกลไกและโครงสร้างของประเทศ, 2-3 ตค. 43 โรงแรมรามารการ์เดน กรุงเทพฯ
49. มุจลินทร์ ชลรัตน์. (2545) สถานะองค์ความรู้เกี่ยวกับความรุนแรงกับสุขภาพและบทบาทองค์กร กลไกที่เกี่ยวข้อง. รายงานวิจัยเสนอต่อสถาบันวิจัยระบบสาธารณสุข (ฉบับร่าง)
50. มุลินธิเพื่อนหญิง. 2543. ความรุนแรงต่อผู้หญิง: ประสบการณ์และข้อเสนอจากภาคเอกชน. เอกสารประกอบการประชุมวิชาการสังคมกับสุขภาพครั้งที่ 2 เรื่อง 'จากพรมแดนความรู้สู่การแก้ปัญหา: กรณีความรุนแรงในสังคมไทย' จัดโดย สถาบันวิจัยระบบสาธารณสุข ณ ห้องภาณุรังษี โรงแรมรอยัลริเวอร์ วันศุกร์ที่ 10 พฤศจิกายน.
51. เมทินี พงษ์เวช และสุธีรา ทอมสัน วิจิตรานนท์. 2543. *การพัฒนาระบบข้อมูลและตัวบ่งชี้ด้านความรุนแรงในประเทศไทย*. กรุงเทพฯ: สถาบันวิจัยบทบาทชายหญิงและการพัฒนาสมาคมส่งเสริมสถานภาพสตรีฯ .
52. เมทินี พงษ์เวช และสุธีรา ทอมสัน วิจิตรานนท์. 2543. *การพัฒนาระบบข้อมูลและตัวบ่งชี้ด้านความรุนแรงในประเทศไทย*. กรุงเทพฯ: สถาบันวิจัยบทบาทชายหญิงและการพัฒนาสมาคมส่งเสริมสถานภาพสตรีฯ
53. สถาบันวิจัยบทบาทชายหญิงเพื่อการพัฒนา และสมาคมส่งเสริมสถานภาพสตรี. 2541. *สู่ชีวิตที่ปราศจากความรุนแรง : กรณีศึกษาจากบ้านพักฉุกเฉิน*. เอกสารอัดสำเนาของสถาบันวิจัยบทบาทชายหญิงเพื่อการพัฒนา.
54. อัจฉรา สกุนตนิยม. 2541. *ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการทำร้ายคู่สมรส*. วิทยานิพนธ์ปริญญาพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหิดล.

Annex

Concept for Center for applied research in domestic violence for Thailand

Domestic violence is emerging as a significant social problem all over the world. Some cultures kept the phenomenon “behind closed doors” and avoided any recognition or public discourse about it. Not surprisingly, societal reaction to domestic violence was in accordance- mostly non-existent or mild. Such position is not divorced from prevalent social attitudes towards women, children family and sex roles.

In recent years there has been a growing awareness of domestic violence as a social problem. This followed the changes in attitudes and in the status of women in society. Such changes were associated with a dramatic increase in the reported incidence of domestic violence and the subsequent locating of the phenomena in the forefront of the public agenda. It has become politically correct to pour resources and manpower into the field. Thus we are increasingly saturated with legislative and programmatic initiatives which are by in large intuitive and guided by good will but with little if any research, data base underpinnings. While there has been an increased politization of the field everywhere, the availability of sound data made the difference between success and failure of various initiatives in the field. Therefore the development of interventions based on reliable information and data in the various sub-fields of domestic violence is an imperative.

It is suggested to develop a National Research Center that could collect, process and disseminate reliable information, which can support policy and practice efforts in the field. The Center will cover several areas of study including violence against women and all forms of spousal violence; child abuse and neglect; child witnessing of interparental violence and dating violence.

The Center will be interdisciplinary bringing together researchers from various disciplines such as sociology, social work, psychology, law and economy. It will develop data from practice and return it to practice. The academic focus of the Center will consist of developing and testing theories in various areas of domestic violence, which will be academically sound and provide a basis for systematic thinking. The Center will integrate sub-areas of domestic violence and use interactively data from several sub-fields. For instance data about dating violence will be analyzed in light of evidence concerning violence in the family and early child abuse. The Center will develop expertise in a variety of methods ranging from survey methodology to qualitative analysis, to be applied according to the subject matter.

The aims of the Center are:

- The first and foremost goal of the Center is to develop a reliable national database in the various fields of study. These data will be gathered

continuously over time and thus updating it and making it relevant for immediate policy considerations.

- The Center will serve as a national clearinghouse for data, research, legislation and other sources of information concerning all aspects of domestic violence.
 - The Center will disseminate information through publication seminars and workshops directed at relevant professional groups such as police social workers, judges, youth workers, educators etc.
 - The Center will promote policy relevant research on specific topics related to domestic violence.
 - The Center will perform evaluation research of exemplary projects in order to enhance accountability in the field.
 - It will identify critical issues in the field and develop position papers related to these issues. Local and international experts will be used to develop these papers.
 - The Center will develop an ongoing interdisciplinary forum of key decision makers who will meet periodically to assess the needs of the field.
 - The Center will join and develop connections with similar Centers of high quality research around the world and develop collaborative projects which can take the form of comparative research, and exchange of researchers.
-